

วารสารศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

EDUCATION JOURNAL

FACULTY OF EDUCATION KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY

- การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะ
ในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น 1
จันทร์ โกศล
- สมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา 14
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ชริกา ไชยเดช
- การพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานความรู้ทางด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตร 25
สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
ธงชัย ช่อพฤษภา
- อนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 35
มัธยมศึกษาเขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557-2567)
ธนกฤต ลิทธิราช
- การพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานความรู้ทางด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและ 55
การประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล
- การศึกษาผลการวิเคราะห์ความลำเอียงของแบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 68
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน
วัชรพลชัย คำทะเนตร
- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ 77
ของนักศึกษาวิชาชีพครู
ศรวิศ ศรี, ขวัญชัย ข้วนนา
- ผลการศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา 91
โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
อรทัย บุญเที่ยง, อัฐณิญา สัจจะพัฒนกุล, ชุตติกานต์ เอี้ยวเล็ก

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (วคศ)
EDUCATION JOURNAL FACULTY OF EDUCATION
KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY (EJFE)

เจ้าของ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ วิชขุวรรณันท์

คณบดีคณะครุศาสตร์

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาติ ปณะราช

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.จารุพันธ์ ขวัญแน่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ดร.ขวัญชัย ช้วนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ดร.ประจวบ ขวัญมั่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ดร.มณฑา หมีไพรพฤกษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.โสรั โปธิ์แก้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงส์ศิริวัฒน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร.เจริญ กระบวนรัตน์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชินทร์ มั่งคั่ง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.เวชฤทธิ์ อังกะนันทพรขจร

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ

มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร

มหาวิทยาลัยนเรศวร

รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา พัดเกตุ

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาณี เสี่ยงศรี

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา ก่อนพ่วง
 รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานต์ อัมพานนท์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง
 รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุณี บุญพิทักษ์
 รองศาสตราจารย์ ธวัช วีระศิริวัฒน์
 รองศาสตราจารย์ พัทธนันท์ วงษ์วิชัยตม์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยรัตน์ บุนมี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญล้อม ดั่งวิเศษ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังสุรีย์ พันธุ์แก้ว
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พณิพล พงศพิศกุล

มหาวิทยาลัยนเรศวร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ฝ่ายดำเนินการ

ดร.จารุนันท์ ขวัญแน่น
 ดร.มณฑา หมีไพรพุกษ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุสิษฐ์ พันธกล้า
 อาจารย์วิวัฒน์ ทวีทรัพย์
 อาจารย์ยุทธนา พันธมี
 อาจารย์ศุภรดา สุขประเสริฐ
 อาจารย์อุไรวรรณ ปานทโชติ
 อาจารย์ศุภวัฒน์ วิสิฐศิริกุล
 นายอานนท์ ปลื้มเนตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ออกแบบปก

นายอานนท์ ปลื้มเนตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผู้จัดทำและเผยแพร่

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กำหนดเผยแพร่

ปีละ 2 ฉบับ
 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน
 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

การสมัครเป็นสมาชิก

โปรดยื่นความจำนงค์ได้ตามแบบใบสมัครสมาชิก และส่งเงินสดหรือธนบัตร
ปณ.กำแพงเพชร สั่งจ่ายในนาม นางมาริตา จิตชู สำนักงานบรรณาธิการ
วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ต.นครชุม
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000 ค่าบำรุงสมาชิก ปีละ 150 บาท จำหน่ายเล่มละ
100 บาท (รวมค่าส่งไปรษณีย์)

ข้อมูลการติดต่อ

บรรณาธิการ วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000 โทร 055-706555 ต่อ 2010
Website : <http://eduweb.kpru.ac.th/home/th/>
Email : ejfe_edu@hotmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (วคศ) ได้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์และผลงานวิชาการแก่นักวิจัยและบุคคลทั่วไป และเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวความคิดเชิงวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการทางการศึกษาทั้งในและนอกสถาบัน โดยจัดพิมพ์ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชา บริหารการศึกษา วัดและประเมินผลการศึกษา วิจัยทางการศึกษา หลักสูตรและการสอน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การศึกษาปฐมวัย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สังคมศึกษา พลศึกษา ภาษาจีน คอมพิวเตอร์ศึกษา และประถมศึกษา เป็นต้น

วารสารนี้เป็นส่วนหนึ่งที่เปิดโอกาสให้นักวิจัย นักวิชาการได้มีเวทีในการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนที่สนใจและแสวงหาโอกาสเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ในโอกาสนี้ขอขอบคุณผู้บริหารของคณะครุศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและร่วมให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความจากทุกสถาบัน อย่างไรก็ตามวารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพวารสารให้ได้รับการยอมรับและสามารถให้ผู้สนใจนำเอาองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ทำนัคณะครุศาสตร์พร้อมรับคำติชมที่เป็นประโยชน์จากท่านโดยส่งข้อคิดเห็น บทความวิจัย และบทความวิชาการมาได้ที่ E-mail: ejfe_edukpru@hotmail.com จักขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาติ ปณะราช)

บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะ
ในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น
จันทร์ โกศล

TRAINING CURRICULUM DEVELOPMENT ON KNOWLEDGE
MANAGEMENT FOR TEACHER OF ENGLISH ON THE COMPETENCE OF
CONSTRUCTING YOUTH-GUIDE CURRICULUM IN LOCAL TOURIST AREA
CHAN KOSON

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น 3) ใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและ 4) ประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน แหล่งข้อมูลได้แก่ ครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น แบบประเมินทักษะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการจัดทำประเด็นสนทนา แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น หลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น แบบประเมินความคิดเห็นต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า

สมรรถนะที่จำเป็นของครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ 5 ด้าน คือ 1) การจัดทำหลักสูตร 2) แหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น 3) ภาษาเพื่อการท่องเที่ยว 4) คุณลักษณะของมััคคุเทศก์ 5) กระบวนการวิจัย สมรรถนะด้านทักษะและทักษะปฏิบัติ 5 ด้าน คือ 1) การจัดทำหลักสูตร 2) การวัดประเมินผล 3) การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 4) การนำหลักสูตรไปใช้ 5) การนำเสนอ สมรรถนะด้านเจตคติ 5 ด้าน คือ 1) ความสนใจใฝ่เรียนรู้ 2) ความภูมิใจในท้องถิ่น 3) ความต้องการให้นักเรียนรักท้องถิ่น

อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นตาก

4) ความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบ 5) ความต้องการจัดทำหลักสูตรฯ

หลักสูตรฝึกอบรมมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 1) ปัญหาและความจำเป็น 2) วิสัยทัศน์ 3) หลักการ 4) เป้าหมาย 5) จุดประสงค์ 6) โครงสร้าง 7) เนื้อหา 8) กิจกรรมการฝึกอบรม 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการฝึกอบรม และ 10) การประเมินผล และคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายภูมิภาคในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมพบว่า ครูมีความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงกว่าระดับ 3 คือ ระดับดีทุกคน ครูมีทักษะปฏิบัติสูงกว่าระดับ 3 คือ ระดับดีทุกคน ครูมีเจตคติหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงกว่าระดับ 3 คือ ระดับดีทุกคน

ผลการประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษฯ อยู่ในระดับดีมากทุกรายการ

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรม, กระบวนการจัดการความรู้, หลักสูตรรายภูมิภาค

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) study essential competence of teachers of English in constructing youth-guide curriculum in local tourist area ; 2) construct and evaluate the quality of training curriculum ; 3) use the training curriculum and study the competence of constructing youth-guide curriculum in local tourist area by ; 4) study participants' opinions towards training curriculum. Four steps of the Research and Development process were used with 15 Prathomsuksa teachers of English from the Office of Basic Education Commission Sukhothai Area 2 who participated in training during the first semester in academic year 2012. A knowledge and understanding test and evaluation forms on skills , attitude and opinions were constructed for the training curriculum on knowledge management for teachers of English on the competence constructing youth-guide curriculum in local tourist area. The results were as follows:

Essential competence for teachers of English in constructing youth-guide curriculum in local tourist area were five aspects of knowledge : 1) constructing curriculum, 2) local tourist attractions, 3) language for tourism, 4) guides' characters , 5) research procedures. Five aspects of skills and operating were : 1) constructing curriculum elements, 2) evaluation, 3) lesson design , 4) application, 5) presentation. Five aspects of competence on attitude were : 1) learning attention , 2) pride of locality, 3) love of locality, 4) determination and responsibility, 5) need for constructing curriculum.

Elements of the training curriculum were 1) problems and necessity, 2) vision, 3) principles, 4) goals, 5) objectives, 6) training units, 7) structures of relationship on competence, content, and training procedure, 8) training activities, 9) media and learning resources, 10) evaluation on training. The quality of training was appropriate at high level.

The results of using training curriculum revealed that : the competence of teachers of English on knowledge after training was higher than before at the .05 level of significance. Mean scores were also higher than level 3 (good), The competence of teachers of English on skills and operating was higher than level 3 (good), The competence of teachers of English on attitude after training was higher than before at the .01 level of significance. Mean scores were higher than level 3 (good), The attitude of teachers of English who participated in training towards the training curriculum was at the very good level in every items.

The results of evaluating teachers' opinions on English language teacher training courses at a very good level for every item.

Keywords : Training Curriculum, Knowledge Management, Youth-Guide Curriculum

ความเป็นมาและความสำคัญ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เปิดโอกาสให้สถานศึกษาและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ประกอบกับโรงเรียนและครูมีหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรโดยเฉพาะหลักสูตรท้องถิ่น แต่ผลจากการศึกษาของนักวิชาการ พบว่าครูยังมีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นยังขาดทักษะ อาจเนื่องมาจากความเคยชินกับการใช้หลักสูตรสำเร็จรูปจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่เป็นการลอกเลียนผู้อื่นมากกว่าจัดทำขึ้น จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่ต้องพัฒนาครูในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น แต่วิธีการอบรมที่เน้นการให้ความรู้แก่ครูด้วยวิธีการบรรยาย หรือสร้างสถานการณ์ให้ครูฝึกทำเอกสารหลักสูตรในระยะสั้น ๆ ไม่สามารถพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกันของโรงเรียนและท้องถิ่นได้ การจัดการความรู้จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานจะทำงานด้วยความเต็มใจ และมีความสุขกับงานที่ทำ ดังนั้นการจัดการฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ซึ่งเน้นกระบวนการหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพเชิงบวก รวมทั้งเป็นการต่อยอดทุนปัญญา การนำทฤษฎีการจัดการความรู้มาใช้จึงมีความเหมาะสม จังหวัดสุโขทัยเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรท้องถิ่นที่มีมูลค่าและผู้บริหารการศึกษาเห็นถึงศักยภาพของการนำแหล่งท่องเที่ยวมาช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยเฉพาะครูในพื้นที่ในอำเภอศรีสัชนาลัย ที่มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดปี ทั้งอุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานแห่งชาติ ประเพณีบวชพระแห่ช้าง การทำเครื่องประดับทองลายโบราณ ร้านสาหร่ายพื้นเมือง ประเพณีแข่งเรือ ซึ่งทำให้ครูมีโอกาสดำเนินกิจกรรมเสริม

หลักสูตรภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนที่เน้นการปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องซึ่งเสริมสร้างทักษะด้านการสื่อสารระหว่างนักท่องเที่ยวนักเรียน ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น จะต้องดำเนินการด้วยกระบวนการที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบ มีขั้นตอนและองค์ประกอบที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของจังหวัดสุโขทัย นอกจากนี้ การพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษยังไม่มีหลักสูตรสำหรับการพัฒนาที่มีลักษณะเฉพาะพื้นที่ที่เป็นระบบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงประสงค์จะการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นเพื่อที่จะเป็นหลักสูตรทางเลือกที่นำไปใช้ในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะดังกล่าวได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น
3. เพื่อใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและศึกษาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ของครูสอนภาษาอังกฤษ
4. เพื่อประเมินความคิดเห็นของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น

แหล่งข้อมูล ได้แก่ 1) กลุ่มมัคคุเทศก์ที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ 2) กลุ่มครูที่มีผลงานเลิศด้านการจัดทำหลักสูตร เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อหาสมรรถนะจำเป็นและสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุนของครูสอนภาษาอังกฤษที่จะจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ตามลำดับ การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินการดังนี้ 1) ติดต่อ นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญของแต่ละกลุ่ม 2) ดำเนินการสนทนากลุ่มตามประเด็นสนทนา โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) รวมทั้งมีผู้จดบันทึก (Note - taker) เป็นผู้จดย่อเนื้อหาการสนทนา บันทึกเสียง บันทึกรายละเอียดของการพูดคุยและผู้ช่วยผู้วิจัย (Research Assistant) มีหน้าที่คอยควบคุมเครื่อง

บันทึกเสียงและเปลี่ยนเทปขณะที่กำลังดำเนินการสนทนา และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้จด โดยมีประเด็นการสนทนาเพื่อหาสมรรถนะจำเป็นและสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุนของครูสอนภาษาอังกฤษที่จะจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ตามลำดับ 3) สรุปมติแต่ละประเด็น และให้ผู้ร่วมสนทนาแสดงฉันทามติ และ การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปสมรรถนะที่จำเป็นและสมรรถนะส่งเสริม สนับสนุน ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของครูในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น แหล่งข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 นำมากำหนดเป็นองค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรม เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาของแต่ละแผนการฝึกอบรมแล้วดำเนินการยกร่างหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นจัดทำหลักสูตรฉบับร่าง มี 10 องค์ประกอบ คือ 1) ปัญหาและความจำเป็น 2) วัตถุประสงค์ 3) หลักการ 4) เป้าหมาย 5) จุดประสงค์ 6) โครงสร้าง 7) เนื้อหา 8) กิจกรรมการฝึกอบรม 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ในการฝึกอบรม และ 10) การประเมินผล และจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) คำชี้แจงองค์ประกอบ หลักสูตรฝึกอบรม 2) แผนการฝึกอบรมประกอบด้วยบทบาทของผู้ให้และผู้รับการฝึกอบรม 3) เอกสารประกอบการฝึกอบรม 3 เล่ม ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 การเตรียมการ หน่วยที่ 2 การปฏิบัติการ หน่วยที่ 3 การประเมินผลและการเผยแพร่ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม การเก็บรวบรวมข้อมูล โดย การนำร่างหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและดำเนินการปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ให้สมบูรณ์และนำไปทดลองนำร่อง (Pilot Study) กับครูสอนภาษาอังกฤษที่คัดเลือกโดยใช้เกณฑ์เดียวกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 ใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและศึกษาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นของครูสอนภาษาอังกฤษ

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ครูสอนภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมฝึกอบรมด้วยความสมัครใจ จำนวน 15 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม และแบบประเมินสมรรถนะ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การเตรียมการ แบ่งเป็น 2 กิจกรรมหลัก คือ 1) แสวงหาเพื่อนร่วมเรียนรู้ใช้เวลา 13 วัน ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ความตระหนักความสำคัญของหลักสูตรฝึกอบรม 2) รวบรวมหาแนวทางสู่ความสำเร็จ ใช้เวลา 2 วัน คือ การให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูปฏิบัติงานเลิศที่มีประสบการณ์จัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกภาษาอังกฤษ ได้ศึกษาแนวทางการจัดทำจากตัวอย่างหลักสูตรและจากข้อเสนอแนะจากครูปฏิบัติงานเลิศ รวมทั้ง ร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์/เป้าหมายร่วม ระยะที่ 2 การปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 กิจกรรมหลัก คือ 1) ร่วมเรียนรู้ ใช้เวลา 2 วัน คือ การให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมร่วมสร้างความรู้ ความเข้าใจ 2) ร่วมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรใช้เวลา 37 วัน คือ การให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมออกแบบและจัดทำองค์ประกอบหลักสูตรได้แก่ สภาพปัญหาและความจำเป็น วิสัยทัศน์ของหลักสูตร หลักการของหลักสูตร เป้าหมาย/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง เนื้อหาสาระ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ โดย ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมจะพบกันอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ตามข้อตกลงเพื่อร่วมกันสะท้อนผลงาน การจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ระยะที่ 3 การประเมินผล แบ่งเป็น 2 กิจกรรมหลัก คือ 1) ร่วมสะท้อนผลงาน ใช้เวลา 7 วัน คือการแลกเปลี่ยนการประเมินหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นที่ครูจัดทำระหว่างผู้เข้ารับการอบรมและผู้เชี่ยวชาญ และ 2) ร่วมชื่นชมและถ่ายทอดกระบวนการแห่งความสำเร็จ ใช้เวลา 4 วัน คือจัดนิทรรศการผลงานการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศก ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นเล่ากระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความคิดเห็นของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ได้แก่

แหล่งข้อมูลได้แก่ ครูสอนภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมฝึกอบรมด้วยความสมัครใจ จำนวน 15 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมของวิทยากร การมีส่วนร่วม หลักสูตร สื่อประกอบการอบรม ระยะเวลา สถานที่ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อ อุปกรณ์ การอำนวยความสะดวก การประเมินผล การจัดการความรู้ การให้แรงเสริมและการกระตุ้นให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 3) ด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อความมุ่งมั่นในการจัดทำหลักสูตร ประโยชน์และความพึงพอใจในการอบรม การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ หลังสิ้นสุดการทดลองใช้หลักสูตรระยะที่ 3

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน แล้วนำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูสอนภาษาอังกฤษผู้เข้ารับการอบรมมาวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า

สมรรถนะด้านความรู้ที่จำเป็น สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น มี 5 สมรรถนะและสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน มี 17 ข้อ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 มีความรู้ กระบวนการจัดทำหลักสูตร ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมและสนับสนุน 3 ข้อ คือ 1) ความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดทำหลักสูตร 2) ความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดทำหลักสูตร 3) ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบหลักสูตร 4) ความรู้การจัดการความรู้ สมรรถนะที่ 2 มีความรู้แหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ประกอบด้วย สมรรถนะส่งเสริมและสนับสนุน 1) ความรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน 2) ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น 3) ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์/สัญลักษณ์ของท้องถิ่น (ประเพณี ภาษา การแต่งกาย ของดีของอร่อยอุทยาน) 4) การอนุรักษ์/สืบทอดเรื่องถิ่นท้องถิ่น สมรรถนะที่ 3 มีความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมและสนับสนุน 1) มีความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) 2) การใช้ภาษาอังกฤษตามบริบทเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น สมรรถนะที่ 4 มีความรู้ คุณลักษณะที่ดีของมัดคู่เทศก์ ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมและสนับสนุน 1) มีความรู้การสร้างมนุษยสัมพันธ์ 2) มีความรู้ในด้านจิตบริการ (Service Mind) สร้างแรงจูงใจให้ความบันเทิง 3) มีความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 4) มีความรู้ทางการสื่อสาร (ทางกาย วาจา ใจ) สมรรถนะที่ 5 มีความรู้กระบวนการวิจัย ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมและสนับสนุน 1) มีความรู้ในการสืบค้นข้อมูล 2) มีความรู้การตรวจสอบข้อมูล 3) มีความรู้ในการออกแบบเครื่องมือ 4) มีความรู้ในการจัดการข้อมูล

สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็น สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นมี 5 สมรรถนะ และสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน มี 14 ข้อ ดังนี้ สมรรถนะที่ 1 มีทักษะการจัดทำหลักสูตร ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) มีทักษะการออกแบบหลักสูตร 2) จัดทำองค์ประกอบหลักสูตร สมรรถนะที่ 2 จัดทำโครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้ 2) ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ 3) จัดทำแผนการเรียนรู้ สมรรถนะที่ 3 มีทักษะการวัดประเมินผล ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) เลือกเครื่องมือประเมิน 2) ออกแบบเครื่องมือประเมิน 3) ใช้เครื่องมือประเมิน สมรรถนะที่ 4 มีทักษะการนำเสนอ ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) ทักษะการเล่าเรื่องราวของท้องถิ่น 2) เลือกวิธีและรูปแบบการนำเสนอ (การเล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การอธิบายประกอบ Power point) สมรรถนะที่ 5 มีทักษะการนำหลักสูตรไปใช้

ประกอบด้วยสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) การเขียนแผนจัดการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การใช้สื่อ 4) การวัดและประเมินผล

สมรรถนะด้านเจตคติที่จำเป็น สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น มี 5 สมรรถนะ และสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน มี 10 ข้อ ดังนี้ สมรรถนะที่ 1 มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ ประกอบด้วย สมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) เห็นประโยชน์ของการเรียนรู้จากการทำงาน 2) ขอบเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนอื่น 3) ขอบทำ/เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ 4) เห็นคุณค่าการทำงานเป็นทีม สมรรถนะที่ 2 มีความภูมิใจในท้องถิ่น ประกอบด้วย สมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) รักภูมิใจ และเห็นคุณค่าของท้องถิ่น 2) ต้องการเผยแพร่ และปลูกฝังเรื่องราวท้องถิ่นแก่เยาวชน/นักเรียน สมรรถนะที่ 3 มีความต้องการให้นักเรียนรักท้องถิ่น ประกอบด้วย สมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) เห็นประโยชน์ของเรื่องราวและแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น 2) ต้องการสอนโดยใช้แหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะที่ 4 มีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบ ประกอบด้วย สมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน 1) มีความอดทน 2) ยอมรับในข้อตกลงของกลุ่ม สมรรถนะที่ 5 มีความต้องการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศก ประกอบด้วย สมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน คือ เห็นความสำคัญของท้องถิ่นและหลักสูตรท้องถิ่น

ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น มีดังนี้

ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร 2) วิสัยทัศน์ 3) หลักการของหลักสูตร 4) เป้าหมาย/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 5) หน่วยการเรียนรู้ 6) โครงสร้าง 7) เนื้อหาของหลักสูตร 8) กิจกรรมการฝึกอบรม 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการฝึกอบรมและ 10) การประเมินผล

ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในภาพรวมในระดับมากที่สุด และผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมโดยศึกษานำร่อง(Pilot Study) การใช้หลักสูตร พบว่า เนื้อหา กิจกรรมฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม โดยภาพรวมมีความเหมาะสม สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการทดลองนำร่อง คือ การที่ครูไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารประกอบการฝึกอบรมมาก่อน เนื่องจากได้รับแจกในวันแรกของการฝึกอบรม ทำให้ต้องใช้เวลามากในการระหว่างการศึกษาปฏิบัติ แต่ถ้าหากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน มีการศึกษาเอกสารล่วงหน้า เพื่อนำข้อมูลมาประมวลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจกรรมก็จะใช้เวลาอันน้อยลง และประสิทธิภาพของงานก็จะดีขึ้น

ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายมัดคู่เทศกในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า ผลการประเมิน

สมรรถนะด้านความรู้ในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินสมรรถนะด้านทักษะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นของครูสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก ถึงดี ผลการประเมินสมรรถนะด้านเจตคติในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า คะแนนเจตคติหลังอบรมของครูสอนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น สามารถอภิปรายได้ดังนี้

การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า สมรรถนะด้านความรู้ที่จำเป็น สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น มี 5 สมรรถนะและสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน มี 17 ข้อ ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 มีความรู้ กระบวนการจัดทำหลักสูตร สมรรถนะที่ 2 มีความรู้แหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น สมรรถนะที่ 3 มีความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว สมรรถนะที่ 4 มีความรู้ คุณลักษณะที่ดีของมััคคุเทศก์ สมรรถนะที่ 5 มีความรู้ กระบวนการวิจัย สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็น สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นมี 5 สมรรถนะ และสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน มี 14 ข้อ ดังนี้ สมรรถนะที่ 1 มีทักษะการจัดทำหลักสูตร สมรรถนะที่ 2 จัดทำโครงสร้างหลักสูตร สมรรถนะที่ 3 มีทักษะการวัดประเมินผล สมรรถนะที่ 4 มีทักษะการนำเสนอ สมรรถนะที่ 5 มีทักษะการนำหลักสูตรไปใช้ สมรรถนะด้านเจตคติที่จำเป็น สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น มี 5 สมรรถนะ และสมรรถนะส่งเสริมสนับสนุน มี 10 ข้อ ดังนี้ สมรรถนะที่ 1 มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ สมรรถนะที่ 2 มีความภูมิใจในท้องถิ่น สมรรถนะที่ 3 มีความต้องการให้นักเรียนรักท้องถิ่น สมรรถนะที่ 4 มีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบ สมรรถนะที่ 5 มีความต้องการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ ซึ่งการดำเนินการศึกษาข้อมูลดังกล่าว เป็นไปตามกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรดังที่ ฟิชเชอร์และชอว์ (Fisher Schoenfeldt and Shaw, 1996) ได้เสนอว่าการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นขั้นตอนวงจรการฝึกอบรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นการประเมินความต้องการ ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึกอบรม และขั้นที่ 3 ขั้นการประเมินผลและสอดคล้องกับจางกลัน ชูติมาเทวินทร์ (2542) ได้เสนอกระบวนการฝึกอบรมแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์และการประเมินความจำเป็น ขั้นที่ 2 การพัฒนาออกแบบหลักสูตรการวางแผนเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการอบรม และขั้นที่ 4 ประเมินผลติดตามผลและการปรับปรุงหลักสูตร การดำเนินการวิจัยในขั้นนี้เป็นไปตามเทคนิคการประเมินความ

ต้องการจำเป็นซึ่งใช้วิธีการสำรวจ โดยการค้นคว้าจากเอกสาร การใช้แบบสอบถามและการใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม จึงทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสม

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร 2) วิสัยทัศน์ 3) หลักการของหลักสูตร 4) เป้าหมาย/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 5) หน่วยการเรียนรู้ 6) โครงสร้าง 7) เนื้อหาของหลักสูตร 8) กิจกรรมการเรียนรู้ 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการฝึกอบรมและ 10) การประเมินผล และเมื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในภาพรวมในระดับมากที่สุด และผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมและคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมโดยศึกษานำร่อง(Pilot Study) การใช้หลักสูตร พบว่า เนื้อหา กิจกรรมฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม สื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมสำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการทดลองนำร่อง คือ การที่ครูไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารประกอบการฝึกอบรมมาก่อน เนื่องจากได้รับแจกในวันแรกของการฝึกอบรม ทำให้ต้องใช้เวลาศึกษามากในระหว่างการฝึกปฏิบัติ แต่ถ้าหากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน มีการศึกษาเอกสารล่วงหน้า เพื่อนำข้อมูลมารวบรวมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจกรรมก็จะใช้เวลาน้อยลง และประสิทธิภาพของงานก็จะดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนและองค์ประกอบของหลักสูตร พร้อมทั้งคู่มือการใช้ที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้จริง ซึ่งเป็นการสร้างหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยในด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมของไชยรัตน์ ปรานี (2547) ที่ดำเนินการวิจัยโดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างหลักสูตร 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ 4) การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ส่วนการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของครูผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ วัฒนาร (2552) ซึ่งทำการศึกษา “การจัดการความรู้งานพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดพิษณุโลก” ซึ่งพบว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์โครงสร้างเนื้อหา และเวลา ผังมโนทัศน์ แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล และเป็นไปตามแนวทางของการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba,1962) ได้เสนอว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์สำหรับความต้องการ 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร 4) การคัดเลือกประสบการณ์/กิจกรรม 5) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การกำหนดสิ่งที่จะประเมินสำหรับองค์ประกอบของหลักสูตรที่สร้างขึ้นได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติ และด้านเจตคติซึ่งทุกหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในลักษณะใด ๆ ก็ตามจะต้องประกอบด้วย

องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจะเป็นเครื่องชี้ถึงเป้าหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นเช่นใดและต้องสัมพันธ์สอดคล้องกันในทุกองค์ประกอบ

การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรยูมัลคฤเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า ผลการประเมินสมรรถนะด้านความรู้ในการจัดทำหลักสูตรยูมัลคฤเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นหลังหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินสมรรถนะด้านทักษะในการจัดทำหลักสูตรยูมัลคฤเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นของครูสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมากถึงดี ผลการประเมินสมรรถนะด้านเจตคติในการจัดทำหลักสูตรยูมัลคฤเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นหลังอบรมของครูสอนภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรฝึกอบรมได้ให้ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเรื่องการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมการศึกษาชุมชน จากการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเองและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมด้วยกันและระหว่าง มีบริบทที่เอื้อต่อการสื่อสารและสร้างความเข้าใจต่อกันและกัน รวมทั้งหลักสูตรฝึกอบรมมีเนื้อหาสำคัญสอดคล้องกับความต้องการของครูและโรงเรียนที่จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง สามารถศึกษาด้วยตนเองหรือทบทวนเพื่อความเข้าใจ แลกเปลี่ยนกับเพื่อนและวิทยากร ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีเมื่อเข้าสู่การอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาริรัตน์ แก้วอุไรและเทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหลังการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการยังมีกระบวนการนิเทศ ติดตาม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน และการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ ทางอีเมล ตลอดจนการสร้างเครือข่ายและหนุนเสริมซึ่งกันและกัน ซึ่งทำให้ครูสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับการทำงานจริง หรือเป็นการพัฒนาในลักษณะการฝึกอบรมในระหว่างปฏิบัติงาน (On the Job Training) ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เข้ารับการอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ เพียศิริ (2550) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้วยกิจกรรมศิลปะ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการผลิตผลงาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการผลิตงานของนักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 นอกจากนี้บรรยากาศของการฝึกอบรมที่มีบรรยากาศที่ดี มีการแลกเปลี่ยนและมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมเรียนรู้และปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ จะส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อผู้เข้ารับการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดทำหลักสูตรเดวิส (Davis, 1977) ที่เสนอไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ กงเดิม (2556) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน.สาขาวิชาการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่เข้ารับการอบรมมีเจตคติต่อสมรรถนะครูหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดทำหลักสูตรรายภาคฯ ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรฝึกอบรมเปิดโอกาสให้ครูผู้เข้ารับการอบรมได้มีส่วนร่วมและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน อีกทั้งยังมีโอกาสช่วยเหลือเกื้อกูลกันในขณะที่ทำการอบรมตามกระบวนการของการจัดการความรู้ นอกจากนี้เป้าหมายของหลักสูตรฝึกอบรมมีความชัดเจนและมุ่งพัฒนารอบด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะปฏิบัติการจัดทำหลักสูตร และด้านเจตคติ ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมเกิดเจตคติที่ดี เนื่องจากมีโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้จากกลุ่มทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ได้มีเพื่อนร่วมทาง รู้สึกภูมิใจในคุณค่าของงานที่ตนได้ปฏิบัติ ส่วนในด้านสื่อและเอกสารประกอบการอบรมที่ใช้มีความหลากหลาย เช่น เอกสารประกอบการฝึกอบรม 3 เล่ม ใบงานประกอบการจัดกิจกรรมฝึกอบรม วารสารและเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องตัวอย่างหลักสูตรและบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานเลิศ ซึ่งส่งผลต่อการฝึกอบรมทำให้เรียนรู้และเข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทำให้เกิดความคิดเห็นต่อหลักสูตรฝึกอบรมมากที่สุด นอกจากนี้เนื้อหาสาระยังจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายากเป็นลำดับ เน้นจากทฤษฎีไปสู่การฝึกหัดและปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่นำไปใช้ฝึกอบรมมีการเตรียมการเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของคันสอน คงยืน (2552) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะหัวหน้าศูนย์เพาะบ่มอาชีพศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมใจ กงเดิม (2556) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาวิชาการศึกษา พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมในระดับมาก ดังนั้นการประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการพิจารณาและเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจในหลักสูตรหรือเป็นทางเลือกการดำเนินการที่มีคุณค่า เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. พัฒนาด้านนโยบาย ผู้บริหารในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนอย่างจริงจัง
2. พัฒนาด้านบุคลากร ผู้จัดการอบรมควรเปิดโอกาสให้ผู้เข้าการพัฒนาสามารถวางแผนการฝึกอบรม ปรับเนื้อหา กิจกรรมที่จะเป็นประสบการณ์เชิงรูปธรรมซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานและภาคภูมิใจในตนเอง
3. พัฒนาด้านองค์กร สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูที่ผ่านการพัฒนาเป็นผู้นำในการนำความรู้ ทักษะมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษา และสร้างเครือข่ายระหว่างผู้เข้ารับการอบรมในสถานศึกษาต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมอื่น ๆ หรือสังกัดอื่น
2. ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนสำหรับครูซึ่งผ่านการอบรมเพื่อพัฒนาและหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- คันศร คงยืน. (2552). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสมรรถนะหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษาในมหาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- จกกลนี ชูติมาเทวินทร์. (2542). การฝึกอบรมเชิงพัฒนา (Training and Development). กรุงเทพฯ : พี เอ ลิฟวิ่ง.
- ไชยรัตน์ ปราณี. (2547). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร และเทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2552). รายงานการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริพงษ์ เพี้ยศิริ. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้วยกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการผลิตผลงาน. คณะปริญญาคุษภักดิ์บัณฑิต, ครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมใจ กงเต็ม. (2556.) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- อมรรัตน์ วัฒนาธร. (2552). การพัฒนาหลักสูตรที่มีทรัพยากรเป็นฐาน:กรณีศึกษาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักเรียนในจังหวัดพิษณุโลก. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Davis, L. E. (1977). Enhancing Quality of working life. New York: Mc Graw Hill.
- Fisher Schoenfeldt and Shaw. (1996). Human resource management. Boston: Houghton Mifflin.
- Taba, Hilda. (1962). Curriculum Development : Theory and Practice. New York: Harcourt, Brace &World.

สมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ชริกา ไชยเดช

SCHOOL ADMINISTRATORS COMPETENCIES AND EFFICIENT
PERFORMANCE OF TEACHERS IN SCHOOL NETWORK FOR ENHANCING
EFFICIENCY OF EDUCATION MANAGEMENT OF REGIONAL SPECIAL
EDUCATION CENTER 6 UNDER BUREAU OF SPECIAL
EDUCATION ADMINISTRATION
CHARIKA CHAIYADET

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 182 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษ 6 ศูนย์ ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละศูนย์ โดยการเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหารสมรรถนะของผู้บริหาร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.43$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.40$) ด้านการบริการที่ดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.39$) และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$) ตามลำดับ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าสูงเฉลี่ยสูงสุด คือด้านคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.34$) รองลงมาคือ ด้านวิธีการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.32$) ด้านต้นทุนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.30$) ด้านปริมาณอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.29$) และด้านเวลาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.27$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครื่องหมายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.46-0.63 อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหาร,ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู,ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study school administrators competencies in school network for enhancing efficiency of education management of regional special education center 6 under bureau of special education administration. 2) To study efficient performance of teachers in school network for enhancing efficiency of education management of regional special education center 6 under bureau of special education administration. 3) To study the relationship between - school administrators competencies and efficient performance of teachers in school network for enhancing efficiency of education management of regional special education center 6 under bureau of special education administration.

The study was quantitative method and the samples of this study were comprised of 182 school administrators and teachers in school network for enhancing efficiency of education management of regional special education center 6 under bureau of special education administrators, obtained by simple random sampling. The instrument used for gathering data was five rating-scale questionnaires. With confidence equal to 0.98. The statistics used for data analysis were the percentage, mean, standard deviation and Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient.

The results of this research were as follows;

1. competencies of school administrators in overall at a high level ($\bar{x}=4.38$). When each aspect was considered: it was found that team work was in high level ($\bar{x}=4.43$), next self-development ($\bar{x}=4.40$). Good service at a high level ($\bar{x}=4.39$), and achievement motivation were rated at a low level ($\bar{x}=4.30$).

2. Efficient performance of teachers in overall at a high level ($\bar{x}=4.30$). When each aspect was considered: it was found that quality was in high level ($\bar{x}=4.34$),

teaching approach ($\bar{x}=4.32$), The cost is at a high level. ($\bar{x}=4.30$), The quantity is at a high level. ($\bar{x}=4.29$), and time working were rated at a low level. ($\bar{x}=4.27$).

3. The relationship between school administrators' competencies and efficient performance of teachers in school network for enhancing efficiency of education management of regional special education center 6 under bureau of special education administrators overall, the correlation coefficient (r) between 0.46-0.63 is moderate. There was a statistically significant difference at .01 levels.

Keywords : Competency of school administrator, Efficient performance of teacher, Special education center

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภายใต้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคของการบริหารจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขในการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบและความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีความหลากหลายนั้น ต่างก็ส่งผลกระทบต่อวงวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการปรับเปลี่ยนบริบทที่เรียกว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2547 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 79 ระบุว่า “ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งมีหน้าที่พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดประสิทธิภาพและความก้าวหน้า”

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งและบางวิทยฐานะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพความก้าวหน้า และการประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะโดยประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหาร คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงานประกอบด้วย การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและการจูงใจการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะถือเป็นหัวใจของระบบการบริหารงานบุคคลในปัจจุบันทั้งภาครัฐและเอกชน การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา จึงส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนในการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงนอกจากจะมีสมรรถนะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดแล้วผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ ศธ 0206.7/ว19 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2559 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2559 หน้า 1-4)

สมรรถนะของผู้บริหารมีบทบาทและความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูและองค์กรทุกประเภท กล่าวคือ ช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์กรได้ รวมทั้งสามารถใช้เป็นกรอบในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร และใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานด้านทรัพยากรมนุษย์ เช่นในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การเลื่อนระดับ ปรับตำแหน่งงาน การโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่งานการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการบริหาร ผลตอบแทน เป็นต้น สถานศึกษาจะดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือด้อยคุณภาพนั้น ผู้บริหารเป็นตัวขับเคลื่อน ในการทำงานพัฒนางานในสถานศึกษาให้ก้าวไปข้างหน้า หรือหยุดอยู่กับที่ก็ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญอย่างยิ่งในการทำงาน ผู้บริหารจึงต้องมีสมรรถนะในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารไม่เพียงแต่มุ่งเน้นแต่ผลงานด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษาให้ดีเด่นอย่างเดียว แต่ต้องมองครูและบุคลากรภายในองค์กรของตนเองว่าเป็นเช่นไร มีความสุขในการทำงานหรือไม่อย่างไร ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานมีมากน้อยเพียงใด ตัวผู้บริหารไปสร้างภาวะกดดันให้กับครูหรือไม่ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องเล็งเห็นทุกเรื่อง (สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559, หน้า 27) ปัจจุบันสมรรถนะของผู้บริหารที่แสดงออกให้ครูได้รับรู้ว่าจะเกิดปัญหา ซึ่งจะเห็นจากการศึกษาของ Roland Barthes ได้พบว่าครูเสียความมั่นใจในตนเองในการสร้างคุณภาพสถานศึกษา โดยครูมีความรู้สึกที่ไม่ได้รับการชื่นชม รู้สึกว่าตนทำงานหนักมากเกินไป ไม่ได้รับการยอมรับว่าตนเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ไม่ได้รับการสนับสนุนเพียงพอ ขาดการเสริมขวัญกำลังใจ และรู้สึกว่าการทำงาให้มีประสิทธิภาพนั้นยากขึ้นทุกวัน Roland Barthes (1967) ในด้านความรู้สึกของครูไทยนั้นไม่ต่างไปจากข้อมูลของ Roland Barthes ซึ่งปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของคนไทยอยู่ในระดับน่าเป็นห่วงความรู้ ความสามารถของเด็กไทย โดยเฉลี่ยลดลงในด้านกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผลการแก้ปัญหา การริเริ่มสร้างสรรค์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้งทางด้านนิสัยใฝ่เรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม จากข้อมูลข้างต้น จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาจากสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในตัวผู้บริหารเองที่แสดงออกให้ครูได้รับรู้ นั่น ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู และส่งผลเสียต่อคุณภาพการศึกษาจะทำให้รู้แนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของครู และนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สมมติฐานการวิจัย

สมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู
3. บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้านตัวแปร

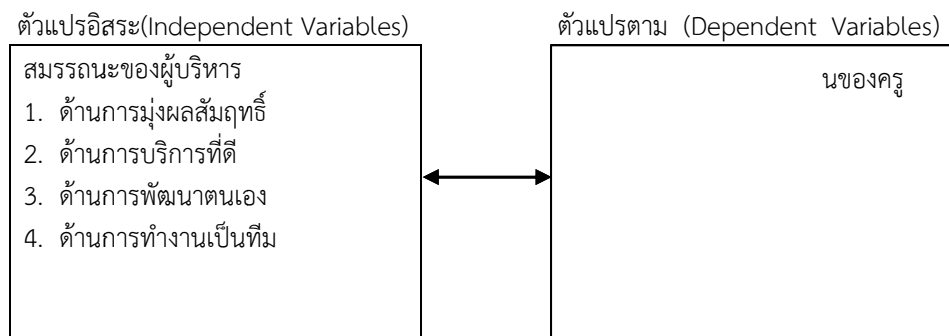
ตัวแปรอิสระ คือ สมรรถนะของผู้บริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู 5 ด้าน ได้แก่ ด้านต้นทุน ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณ ด้านเวลา และด้านวิธีการ

ด้านระยะเวลา

ช่วงเวลาในการทำวิจัย สิงหาคม 2561 (30 วัน)

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้บริหาร จำนวน 6 คน และครูผู้สอน จำนวน 325 คน รวมทั้งสิ้น 341 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษ 6 ศูนย์ ปีการศึกษา 2561 เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร จำนวน 6 คน และครูผู้สอน จำนวน 176 คน รวมทั้งสิ้น 182 คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษ 6 ศูนย์ ปีการศึกษา 2561 เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละศูนย์ โดยการเทียบสัดส่วนและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และศูนย์การศึกษาพิเศษ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร 4 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงานเป็นทีม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู 5 ด้าน คือ ด้านต้นทุน ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณ ด้านเวลา และด้านวิธีการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยติดต่อประสานกับเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถาม ไปให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ 6 ศูนย์ พร้อมรับคืนกลับมาภายใน 30 วัน แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปประมวลผล เพื่อหาค่าสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่งและศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของผู้บริหาร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product - Momet Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ (r)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับของสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม

สมรรถนะของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติงาน			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.30	0.63	มาก	4
2. ด้านการบริการที่ดี	4.39	0.58	มาก	3
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.40	0.54	มาก	2
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.43	0.52	มาก	1
รวม	4.38	0.54	มาก	

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู	ระดับประสิทธิภาพ			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านต้นทุน	4.30	0.52	มาก	3
2. ด้านคุณภาพ	4.34	0.51	มาก	1
3. ด้านปริมาณ	4.29	0.51	มาก	4
4. ด้านเวลา	4.27	0.55	มาก	5
5. ด้านวิธีการ	4.32	0.58	มาก	2
รวม	4.30	0.53	มาก	

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม

สมรรถนะของผู้บริหาร (X)	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู (Y)				
	ด้านต้นทุน	ด้านคุณภาพ	ด้านปริมาณ	ด้านเวลา	ด้านวิธีการ
	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y ₄)	(Y ₅)
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X ₁)	0.56**	0.49**	0.46**	0.60**	0.54**
2. ด้านการบริการที่ดี (X ₂)	0.56**	0.53**	0.55**	0.61**	0.46**
3. ด้านการพัฒนาตนเอง (X ₃)	0.57**	0.62**	0.50**	0.63**	0.47**
4. ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₄)	0.57**	0.60**	0.56**	0.59**	0.51**
รวม	0.57**	0.56**	0.52**	0.63**	0.49**

** P < .01

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหาร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริการที่ดี และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามลำดับ
2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านคุณภาพ รองลงมาคือ ด้านวิธีการ ด้านต้นทุน ด้านปริมาณ และด้านเวลา ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ด้านการพัฒนาตนเองกับด้านเวลา มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองกับด้านคุณภาพ ด้านการบริการ ที่ดีกับด้านเวลา ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์กับด้านเวลา และด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านคุณภาพ และด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านเวลา ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหาร มีความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย ภัคดิประยูรวงศ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า สมรรถนะโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับชัยณรงค์ คำภูมิหา (2556) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับจรรศักดิ์ โสมราช (2557) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าสูงเฉลี่ยสูงสุด คือด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้คงเนื่องมาจากครุมีพัฒนาการในการทำงานเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับภาวิณี ตีสุข (2557) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาตนเองกับด้านเวลา มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง ทั้งนี้คงเนื่องมาจากผู้บริหารมีการขยายผลโดยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพให้แก่ผู้อื่น และครูปฏิบัติตามเวลาที่กำหนดอย่างเข้มงวด ซึ่งสอดคล้องกับชัยณรงค์ คำภูมิหา (2556) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับจรรศักดิ์ โสมราช (2557) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่าสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = .38$

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารควรมีความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้มีประสิทธิภาพ
2. ด้านการบริการที่ดี ผู้บริหารควรมีความตั้งใจ เต็มใจ ภาควุมิใจให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรี อันดีและมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ

3. ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรมีการขยายผลโดยการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพให้แก่ผู้อื่น
4. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน
5. ด้านต้นทุน ครูควรมีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานร่วมกัน
6. ด้านคุณภาพ ครูควรมีพัฒนาการในการทำงานเพิ่มขึ้น
7. ด้านปริมาณ ครูสามารถบริหารจัดการ การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
8. ด้านเวลา ครูควรปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนดอย่างเข้มงวด
9. ด้านวิธีการ ครูควรได้พัฒนาระบบการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นอยู่เสมอ
10. ความสัมพันธ์ด้านการพัฒนาตนเองกับด้านเวลาผู้บริหารที่ดีควรเป็นผู้ใฝ่รู้รักความก้าวหน้าหมั่นศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และครูควรปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนดอย่างเข้มงวด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. สำหรับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับความสามารถของผู้บริหารในการวางแผนการกำหนดเป้าหมายแผนปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา
2. สำหรับผู้บริหารควรศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู ระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. สำหรับครูผู้สอนควรศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนการทำงานในแต่ละวันของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- ขจรศักดิ์ โสมราช. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ชัยณรงค์ คำภูมิหา. (2556). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตติกาญจน์ คงชัยและกาญจนา บุญส่ง. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

- ธวัชรณ สุทธาธาร. (2556). สมรรถนะของผู้บริหารกับคุณภาพการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2559). งานประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- อุทัย ภัคดีประยูรวงศ์. (2556). สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research
Activities. Educational and Psychological Measurement. Minnesota: Minnesota
Nest Publishing.

การพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานความรู้ทางด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตร
สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
ธงชัย ช่อพฤกษา

TEST DEVELOPMENT KNOWLEDGE STANDARDS OF PHILOSOPHY AND
SCHOOL CURRICULUM DEVELOPMENT FOR TEACHER
PROFESSIONAL STUDENTS.
THONGCHAI CHORPHRUEKSA

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ขอบเขตการวิจัยเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงสังเคราะห์ ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการสังเคราะห์ข้อคำถามด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตร ประกอบไปด้วย ประกอบไปด้วย 1) ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม 2) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม 3) ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม 4) ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม 5) ปรัชญาการศึกษาอรรถิภาวนิยม 6) ปรัชญาจิตนิยม 7) ปรัชญาประสบการณ์นิยม 8) ความสำคัญของหลักสูตร 9) องค์ประกอบของหลักสูตร 10) รูปแบบของหลักสูตร 11) แนวความคิดการพัฒนาหลักสูตร 12) หลักการพัฒนาหลักสูตร 13) กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 14) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 15) การจัดทำส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา 16) การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 17) การจัดทำคำอธิบายวิชา 18) รูปแบบของการวางแผนการจัดการเรียนรู้ 19) องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ 20) ขั้นตอนการจัดการทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวม 116 ข้อ และ 2. ผลการพัฒนาแบบทดสอบโดยการ หาค่า IOC กับผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับ 0.96 และหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบปรากฏว่ามีความยากง่าย (p) อยู่ในเกณฑ์ 0.20-0.41 จำนวน 116 ข้อ และค่าจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.21 – 0.91

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบทดสอบ /มาตรฐานความรู้ / ปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตร

รองศาสตราจารย์ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ABSTRACT

The purposes of this research were test development Knowledge standards of Philosophy and School Curriculum Development for Teacher Professional Students. Research scope 2 steps. Step 1 Research Synthesis, Step 2 Exam Development.

The research findings were as follows: 1. Results of questions of Knowledge standards of Philosophy and School Curriculum Development Consist to Philosophy for Education School Curriculum Development and Lesson Plan , 116 items.

2. Results Test development by finding the IOC to 5 experts. Get to IOC between 0.60-1.00 and Try Out get to Reliability 0.96, and find the difficulty and easy (p) get to between 0.20-0.41 and Discrimination (r) get to between 0.21 – 0.91

Keywords : Keywords : Test development / Knowledge standards /Philosophy and School Curriculum Development.

ความเป็นมาและความสำคัญ

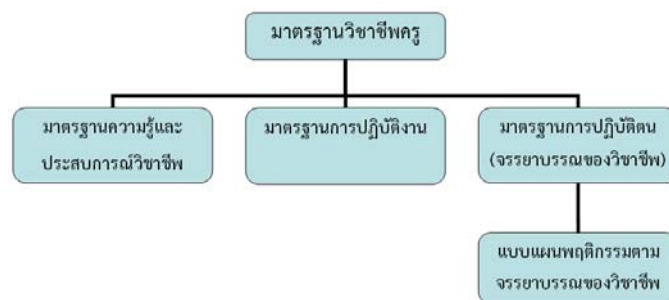
การพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานของครูสภาเป็นสิ่งสำคัญของหน่วยงานผลิตครู เพื่อที่จะได้พัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนและที่สำคัญ วิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงต้องมีมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษากำกับเพราะผู้ประกอบการวิชาชีพย่อมต้องมีความรับผิดชอบสูงตามมาเนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีผลกระทบต่อผู้รับบริการและสาธารณชน ต้องประกอบวิชาชีพด้วยวิธีการแห่งปัญญา ได้รับการศึกษามาอย่างเพียงพอมีอิสระในการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานความรู้การประกอบวิชาชีพครูข้อหนึ่งที่จำเป็น คือ มาตรฐานด้านความรู้เพราะเป็นการพัฒนาตนของครูและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาเป็นการที่คนพยายามหาวิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้ตนเองได้ก้าวไปสู่ความเป็นคนที่มีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมกับความสามารถของตน และค่านิยมที่ดีของสังคม เพื่อให้มีชีวิตอยู่ในสังคมนั้นอย่างมีความสุข ดังนั้น การพัฒนาตนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาอื่น ๆ ของคนเป็นครูและบุคลากรอื่น ๆ ที่ปฏิบัติการในสถานศึกษาครูเป็นบุคลากรสำคัญที่สร้างเด็กให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการสอนและปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างถูกต้องตามหลักการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข มีคุณธรรมและจริยธรรม การที่ครูจะพัฒนานักเรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวได้ ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ มีใจรักในการสอน ใฝ่หาความรู้ มีความชำนาญในการสอน ยิ่งในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการจัดสื่อทำให้วิทยาการต่าง ๆ ก้าวไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ครูต้องมีการปรับตัวและพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาได้

การดำเนินงานของครูสภาในการพัฒนาวิชาชีพครูโดยการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครู การใช้ครู การพัฒนาครู และสภาพการดำเนินการดังกล่าวมีปัจจัยต่าง ๆ บุคคลองค์กรหลายกลุ่มหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งนักการเมือง ครู นักวิชาการ ประชาชน ฯลฯ การแสวงหาความเห็นพ้องต้องกันของบุคคลหลายกลุ่มหลายฝ่ายนี้ใน

อดีตเป็นเรื่องยากลำบากอย่างยิ่งแต่ในสถานการณ์ปัจจุบันเกิดความเห็นพ้องต้องกันทุกฝ่ายที่จำเป็นต้องสร้างความแข็งแกร่งให้กับวิชาชีพครูโดยมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, หน้า 2)

มาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) โดยจรรยาบรรณของวิชาชีพได้มีการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติ ประกอบด้วย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู
ที่มา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, หน้า 3)

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายความว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้มาตรฐานการปฏิบัติงานหมายความว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานและการพัฒนางานซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษารวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานการปฏิบัติตนหมายความว่าจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู

ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรองโดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพดังต่อไปนี้

มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยความรู้ดังต่อไปนี้

- 1) ความเป็นครู
- 2) ปรัชญาการศึกษา

- 3) ภาษาและวัฒนธรรม
- 4) จิตวิทยาสำหรับครู
- 5) หลักสูตร
- 6) การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
- 9) การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
- 10) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 11) คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนดดังต่อไปนี้(สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา2556, หน้า 4-6)

- 1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- 2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ดังนั้น คุรุสภาจึงพัฒนาใบประกอบวิชาชีพ 4 ประเภท คือ มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ โดยการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครูการใช้ครูการพัฒนาครู และสภาพการดำเนินการดังกล่าวมีปัจจัยต่าง ๆ บุคคลองค์กรหลายกลุ่มหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งนักการเมืองครูนักวิชาการประชาชน ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาแบบวัดมาตรฐานความรู้ด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานด้านความรู้ของครู ซึ่งเป็นการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนของครูโดยตรง ครูจึงมีบทบาทในการควบคุมทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนมากที่สุด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูโดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ด้านมาตรฐานความรู้ ทางด้านปรัชญาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย ปรัชญา จิตนิยม ปรัชณานิรันตรนิยม ปรัชญาอัตถิภาวนิยม ปรัชญาพัฒนาการนิยม ปรัชญาปฏิรูปนิยม ปรัชญาประชาธิปไตยนิยม ปรัชญาประสบการณ์นิยม และปรัชญาพระพุทธศาสนา

2. ด้านมาตรฐานความรู้ ทางด้านหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย ทฤษฎี หลักสูตร ความหมายของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร รูปแบบของหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา การจัดทำโครงสร้างรายวิชา และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ผู้เรียนรายวิชา วิชาการพัฒนาหลักสูตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 4 หมู่เรียน จำนวน 120 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลความรู้ด้านมาตรฐานความรู้ ทางด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

2. สามารถนำผลการวิจัยไปจัดทำแบบวัดมาตรฐานความรู้ด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงสังเคราะห์ (Research Synthesis) ผู้วิจัยศึกษาสังเคราะห์เอกสารงานวิจัย ทางด้านมาตรฐานความรู้ ปรัชญาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อนำมาสร้างข้อคำถาม จำนวน 116 ข้อ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบทดสอบ (Exam Development) ผู้วิจัยนำข้อมูลของแบบสอบถามในระยะที่ 1 มาพัฒนาหาค่า IOC หรือค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหากับผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับนักศึกษาวิชาชีพครู ที่มีความคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน แล้วจึงนำจากนั้นพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษาและด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีความยากง่าย (p) และค่าจำแนก (r)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย ทางด้านมาตรฐานความรู้ ด้าน
 ประสิทธิภาพและการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีรายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนอย่างสมบูรณ์โดยสรุปผลการวิจัย ดังนี้
 เครื่องมือในการวิจัยเป็นข้อคำถาม จำนวน 116 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานด้านประสิทธิภาพและการพัฒนาหลักสูตร

1. ประสิทธิภาพการศึกษาระดับต้นนิยม	จำนวน 4 ข้อ
2. ประสิทธิภาพการศึกษาพัฒนาการนิยม	จำนวน 6 ข้อ
3. ประสิทธิภาพการศึกษาปฏิรูปนิยม	จำนวน 6 ข้อ
4. ประสิทธิภาพการศึกษาอัตถิภาวนิยม	จำนวน 6 ข้อ
5. ประสิทธิภาพการศึกษาอัตถิภาวนิยม	จำนวน 6 ข้อ
6. ประสิทธิภาพจิตนิยม	จำนวน 4 ข้อ
7. ประสิทธิภาพประสบการณ์นิยม	จำนวน 6 ข้อ
8. ความสำคัญของหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
9. องค์ประกอบของหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
10. รูปแบบของหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
11. แนวความคิดการพัฒนาหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
12. หลักการพัฒนาหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
13. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	จำนวน 6 ข้อ
14. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 6 ข้อ
15. การจัดทำส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 6 ข้อ
16. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 6 ข้อ
17. การจัดทำคำอธิบายวิชา	จำนวน 6 ข้อ
18. รูปแบบของการวางแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน 6 ข้อ
19. องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน 6 ข้อ
20. ขั้นตอนการจัดการทำแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวน 6 ข้อ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบมาตรฐานด้านประสิทธิภาพและการ

พัฒนาหลักสูตร ที่มีความยากง่าย (p) และค่าจำแนก (r) มีรายละเอียด ดังนี้

ประสิทธิภาพการศึกษาระดับต้นนิยม ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.37 และ ค่า
 จำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.57 – 0.85 ประสิทธิภาพการศึกษาพัฒนาการนิยม ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่
 ระหว่าง 0.21 – 0.46 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 ประสิทธิภาพการศึกษาปฏิรูปนิยม ได้
 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 ประสิทธิภาพ
 การศึกษาอัตถิภาวนิยม ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.24 – 0.36 และ ค่าจำแนก (r) อยู่
 ระหว่าง 0.61 – 0.89 ประสิทธิภาพการศึกษาอัตถิภาวนิยม ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 –
 0.42 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.91 ประสิทธิภาพจิตนิยมได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง
 0.21 – 0.42 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 ประสิทธิภาพประสบการณ์นิยม ได้ค่าความยาก

ง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.46 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.69 – 0.91 ความสำคัญของ
หลักสูตร ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 –
0.89 องค์ประกอบของหลักสูตร ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r)
อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 รูปแบบของหลักสูตร ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.26 – 0.39 และ
ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.69 – 0.89 แนวความคิดการพัฒนาหลักสูตรได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่
ระหว่าง 0.21 – 0.36 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 หลักการพัฒนาหลักสูตร ได้ค่า
ความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.37 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.65 – 0.81
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.31 และ ค่าจำแนก (r) อยู่
ระหว่าง 0.71 – 0.91การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.36
และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 การจัดทำส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษาได้ค่าความยาก
ง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.32 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.89 การจัดทำโครงสร้าง
หลักสูตรสถานศึกษา ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.26 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง
0.59 – 0.89 การจัดทำคำอธิบายวิชา ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.36 และ ค่า
จำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.91รูปแบบของการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้ค่าความยากง่าย (p)
อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.32 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 ขั้นตอนการจัดการทำแผนการ
จัดการเรียนรู้ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.46 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.69 –
0.89

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านปรัชญาและการพัฒนา
หลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย ทางด้านปรัชญาและการพัฒนา
หลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งสังเคราะห์ได้แบบทดสอบ จำนวน 116 ข้อ ประกอบไปด้วย
1) ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม 2) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม 3) ปรัชญาการศึกษาปฏิรูป
นิยม 4) ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม 5) ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม 6) ปรัชญาจิตนิยม
7) ปรัชญาประสบการณ์นิยม 8) ความสำคัญของหลักสูตร 9) องค์ประกอบของหลักสูตร
10) รูปแบบของหลักสูตร 11) แนวความคิดการพัฒนาหลักสูตร 12) หลักการพัฒนาหลักสูตร
13) กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 14) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 15) การจัดทำส่วนนำของ
หลักสูตรสถานศึกษา 16) การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 17) การจัดทำคำอธิบายวิชา
18) รูปแบบของการวางแผนการจัดการเรียนรู้ 19) องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
20) ขั้นตอนการจัดการทำแผนการจัดการเรียนรู้

ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 2-3) คุรุสภามีเกณฑ์บังคับใน
มาตรฐานด้านความรู้ ของด้วย มาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษาและมาตรฐานด้านการประกัน
คุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมเนื้อหาซึ่งการดำเนินงานของคุรุสภาในการพัฒนาวิชาชีพครูโดยการ
กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาต้องดำเนินการทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครูการใช้ครูการพัฒนาครู
และสภาพการดำเนินการดังกล่าวมีปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สร้างความแข็งแกร่งให้กับวิชาชีพ

ครูโดยมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประกอบกับ ธงชัย ช่อพฤชา (2559 หน้า 116) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ชุมชน ควรมีส่วนร่วมการติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ หลักสูตรที่สอนในโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรที่สอนในโรงเรียนเป็นอย่างดีและหลักสูตรในปัจจุบันสามารถทำให้นักเรียนและประชาชนในชุมชนเป็นคนเก่ง คนดีและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 56) ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิรูปเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน รวมทั้งการแก้ไขสาระที่ซ้ำซ้อน โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแผนงานในการดำเนินการโดยจัดทำหลักสูตรแกนกลาง และให้สถานศึกษาจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้น กิจกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร คือ การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบบริหารสถานศึกษาต้องศึกษาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งเป็นองค์ความรู้เดิม โดยจะต้องนำมาจัดให้เป็นระบบและมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นรายวิชาและช่วงชั้น โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ตลอดจนต้องคำนึงถึงความพร้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาตามหน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริงในชุมชน แทนการเรียนรู้จากสิ่งที่ไกลตัว สาระการเรียนรู้มีทั้งสิ้น 8 กลุ่มสาระที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลัก เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา ตลอดจนเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ศักยภาพพื้นฐานในการคิดการทำงานและการพัฒนาตนเอง

แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม แสดงความคิดเห็นว่า

- 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาควรจัดทำให้ครบองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วน คือ ส่วนนำ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชาและเกณฑ์การจบหลักสูตร
- 2) ควรยึดกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรอบเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่นของเขตพื้นที่การศึกษา
- 3) ควรลดชั่วโมงเรียนด้วย แต่ให้เพิ่มชั่วโมงในการทำกิจกรรมนอกห้องเรียนแทน เพื่อให้เด็กได้ฝึกการคิดวิเคราะห์แยกแยะ และการแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้
- 4) ควรเพิ่มการบังคับในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม หรือลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น การใฝ่ดี การใฝ่หาความรู้ หรือมีลักษณะนิสัยอย่างพอเพียง เพิ่มเข้าไปในวิชาต่าง ๆ ที่ครูสอน
- 5) หลักสูตรสถานศึกษา ควรมีความคาดหวังว่านักเรียนในอนาคตจะต้องมีความเป็นไทย สามารถแสดงออกแบบสากลได้ รักที่จะทำงาน เรียนแล้วมองเห็นอนาคตของตัวเอง หลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น ควรจะปลดความทุกข์ของนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องความเครียดและการแข่งขันต่าง ๆ เพราะจะได้มีเวลาให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น

6) หลักสูตรสถานศึกษา ควรกำหนดให้นักเรียนทุกระดับชั้นมีความสามารถด้านเทคโนโลยีให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแท็บเล็ตให้นักเรียนทั่วประเทศ

7) ควรให้ครูผู้สอนจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นกำแพงเพชร ทั้งศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติบุคคลสำคัญของกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

พัฒนาด้านนโยบาย

1) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรควรนำเอากระบวนการในการพัฒนาแบบทดสอบไปเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยในการออกข้อสอบของอาจารย์

2) การออกข้อสอบต้องเน้นในเรื่องของการประมวลผล การวัดผล ให้เป็นในลักษณะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น

3) ควรทบทวนเกณฑ์การออกข้อสอบโดยให้เน้นการคิดวิเคราะห์มากขึ้น

พัฒนาด้านองค์กร

1) คณะครุศาสตร์สามารถตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบได้

2) คณะครุศาสตร์นำข้อสอบที่ได้พัฒนาขึ้นนำไปสอบนักศึกษาใน ปี4 และปี5 เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการสอบบรรจุครู

3) หน่วยงานพัฒนาครูสามารถต่อยอดในการพัฒนาแบบทดสอบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูได้

พัฒนาด้านบุคลากร

1) อาจารย์ ได้รับขั้นตอนในการพัฒนาแบบทดสอบและนำไปใช้อย่างถูกต้อง

2) อาจารย์สามารถนำข้อสอบไปใช้ทดสอบนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นมาตรฐานเดียวกัน

3) อาจารย์ในคณะครุศาสตร์ได้รับเกณฑ์พัฒนาวิชาชีพครูเป็นปัจจุบันตามมาตรฐานของครุสภา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยของการพัฒนาแบบทดสอบวัดมาตรฐานความรู้ด้านปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

2. ควรศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาแบบทดสอบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

3. ควรหาค่าความถดถอยสหสัมพันธ์และค่าความสัมพันธ์ของการพัฒนาแบบทดสอบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

เอกสารอ้างอิง

ธงชัย ช่อพฤกษา. (2559). **การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. กำแพงเพชร : คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2557). **มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 16
ตุลาคม 2560, จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2013/content/>.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

อนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557-2567)
ธนกฤต สิทธิราช

THE SCENARIOS OF ADMINISTRATION OF SECONDARY
EDUCATION IN THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 41 IN THE NEXT DECADES (2557-2567).
THANAKRIT SITTIRACH

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) วิธีการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบการจัดการศึกษาไทยอนาคตของสังคมไทย (Delphi Futures Research) 2) นำข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1 ปรับปรุงข้อความให้ชัดเจนเพื่อสอบถามหาฉันทามติเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) กับผู้เชี่ยวชาญ 20 ท่าน จำนวน 2 รอบ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 ที่มีปัญหา 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสาระเนื้อหาหลักสูตรในการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านครู ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 2) อนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ตามฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ สรุปว่าด้านสาระเนื้อหาหลักสูตรจะเป็นไปตามความสนใจ ความรู้ ความสามารถของนักเรียนโดยสาระการเรียนรู้เป็นการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบดิจิทัล ด้านการบริหารการศึกษาเป็นระบบที่ดี คำนึงถึงภาวะผู้นำที่ดี กล้าตัดสินใจ มีการกระจายอำนาจเต็มรูปแบบให้สถานศึกษา ด้านครูผู้สอนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ทางเทคโนโลยี ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมทางกายภาพสวยงาม ร่มรื่น ด้านการจัดการเรียนการสอนจะทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์

รองผู้อำนวยการโรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

สังเคราะห์มากขึ้น ด้านสื่อการสอนใช้สื่อการสอนทันสมัยในระบบดิจิทัล ผ่านสื่อการสอนระบบออนไลน์ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เป็นนักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเองได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประสานความร่วมมือ และพัฒนาตนเองสู่การเป็นพลโลกของนักเรียน

คำสำคัญ : มัธยมศึกษา/ อนาคตภาพ/ ทศวรรษหน้า

ABSTRACT

The Scenarios of Administration of secondary Education in The Secondary Educational service Area Office 41 in the next Decades (2557 – 2567). The research was conducted in 2 steps 1) to study the current conditions and the problems of secondary Education in The Secondary Educational service Area Office 41 in the next Decades (2557 – 2567). The EDFR technique (Ethnographic Delphi Futures Research) was employed by interviewing 20 experts in education concerning the current conditions and problems of secondary education in The Secondary Educational service Area Office 41 in the next Decades (2557 – 2567). 2) Data in step 1) were formulated for the scenarios of the secondary conditions in the next two decades by the same group of experts in step 1) employed the Delphi technique for consensus of the experts' opinion in 2 rounds

The finding of the research concluded that 1) The current conditions and problems of secondary Education in The Secondary Educational service Area Office 41 in the next Decades (2557 – 2567) of 7 aspects namely: the curriculum, the administration, teaching personnel, school physical environment, teaching and learning process, teaching medias and the desirable characteristics of the student. 2) The scenarios of Thai secondary education administration in the next two decades would be: changing curriculum to the needs and interest of the students with the contents through digital electronic equipment, good administration with school principals' leadership and decentralized administration to school, teachers' ethics and technological knowledge, good physical environment of school, teaching and learning process to improve student' critical thinking by using ON-LINE information communication technology (ICT) and the desirable characteristics of the students were analytical, problem-solving, cooperative as global population.

Keywords : Secondary Education/ Scenarios/ the next decades

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การปลูกจิตสำนึกให้รู้จักคุณค่าของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นประเทศไทย ที่ประกอบด้วยกำลังคนที่มีการศึกษาสูงประชากรย่อมมีสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์มาเป็นเงาตามตัว แต่สภาพปัจจุบันคุณภาพการศึกษาไทยมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (รุ่ง แก้วแดง, 2543, หน้า 45) การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นและต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา อาจแยกออกจากกันได้เด็ดขาดว่า เป็นยุคอดีต ยุคปัจจุบันและอนาคต แต่จะมีลักษณะที่คาบเกี่ยวและมีความสัมพันธ์ต่อกันเหมือนอยู่บนเส้นตรงเดียวกัน กระแสการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เราคาดหมายว่าจะเกิดในอนาคตก็เช่นกัน อาจมีกระแสหลักอยู่หลายประเด็นที่ได้เกิดมาในอดีตแล้วดำเนินสืบต่อมาในปัจจุบันและอาจต่อเนื่องไปอนาคตก็ได้ (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2547, หน้า 3) ภายใต้อิทธิพลผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์และระบบเศรษฐกิจทุนเสรีนิยมได้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่ไปทั่วโลกในช่วงสิบปีหลังสงครามเย็น อันได้แก่ ระบบการเมืองระหว่างประเทศจากประเทศมหาอำนาจ ระบบการค้าโลก ระบบทุนและการเงินระหว่างประเทศทำให้ต้องการนโยบายที่ทันสมัย การกำหนดทำให้ระบบการศึกษาต้องผลิตนักวิชาการและนักบริหารรวมทั้งองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องทันเหตุการณ์ การกำหนดยุทธศาสตร์ที่จะให้คนไทยร่วมกันสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ตลอดเวลา (เกษม วัฒนชัย, 2545 หน้า 13 - 15) ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาแถบยุโรปและอเมริกาตระหนักให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนค่อนข้างสูง สามารถใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนให้มีศักยภาพ เต็มสมบูรณ์ตามอัตภาพของแต่ละคน การที่จะพัฒนาประเทศก้าวไปข้างหน้าในอนาคตก็จะสามารถทำได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืน

การพัฒนาการจัดการศึกษาจึงเป็นการเตรียมการรับสถานการณ์การแข่งขันในอนาคตที่ค่อนข้างจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศไทยในระดับมหภาค มีการรวมตัวกันทั้งภาครัฐภาคเอกชน และประชาชนผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง คือ 1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม 2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ

วัฒนธรรม การกีฬา 4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา 5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 13 – 14)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ นอกจากนี้องค์ประกอบสำคัญในการจัดการศึกษา ได้แก่ สาระเนื้อหาในการศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ครู ผู้สอนถือเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอดพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียน สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา รูปแบบวิธีการเรียนการสอน ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม และผู้เรียน (ปรัชญา เวสารัชช, 2545, หน้า 8-9)

แนวคิดของทุนนิยมที่มุ่งแข่งขันได้แพร่กระจายไปทั่วโลก ส่งผลผู้ประกอบการกับสถาบันการศึกษาจำนวนมากมุ่งพัฒนาความรู้ทางวิชาการ อาจละเลยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก นโยบายและยุทธศาสตร์ทางการศึกษาแบบมุ่งอนาคตที่ว่านี้ ควรมีการ “รวมพลัง” มีการออกแบบร่วมกันและจัดการร่วมกันที่ดี ไม่ได้มุ่งเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและพลเมืองเท่านั้น ยังหมายรวมถึงการมุ่งสร้างคนรุ่นใหม่ที่เป็นคน “อุดมความรู้คู่ความดีงาม” และมีทักษะที่หลากหลายมีความสามารถในการจัดการที่ดีเพื่อเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในอนาคตข้างหน้า พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน และสถาบันการศึกษา ตลอดจนเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข เพื่อขยายสู่สังคมกว้าง โดยใช้

คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน และสถาบันการศึกษาเป็นการแก้ปัญหาการศึกษาและสังคมในระยะยาวและยั่งยืน (สยามธุรกิจ, 2553)

อย่างไรก็ตาม การศึกษาในประเทศไทยระดับมัธยมศึกษาชั้น หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้คำนึงถึงทิศทางหรืออนาคตที่ชัดเจนจึงมีปัญหาในการปฏิบัติอีกทั้งยังขาดการปรับปรุงกฎระเบียบที่จะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนที่จะสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ทำให้ การศึกษาตลอดชีวิตยังไม่เป็นวิถีชีวิตของคนในชาติ ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา อนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ใน ทศวรรษหน้า (2557 – 2567) เพื่อจะได้เห็นภาพการจัดการมัธยมศึกษาในอนาคตว่าควรมี ลักษณะอย่างไร มีรูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการมัธยมศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
2. เพื่อศึกษาอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการมัธยมศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องการจัดการมัธยมศึกษาในประเทศไทยในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2557 มาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการสร้างแบบสัมภาษณ์และนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์และสร้างแบบสัมภาษณ์โดยการ ประยุกต์เทคนิค EDFR

1. ประชากร ได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive sampling) (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545, หน้า 111) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 ท่าน และมีเกณฑ์การ เลือกผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษามัธยมศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป หรือ

- 1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การจัดการมัธยมศึกษา

- 1.3. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญ ระหว่างวันที่ 31 มกราคม 2557 ถึง มีนาคม 2557

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) จากการสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดและเจาะลึก (In-Depth interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) โดยการนำข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์แนวโน้มอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาโดย ประยุกต์เทคนิค EDFR ในสาระหลักสูตรการศึกษา การบริหารการศึกษา ครู สถานศึกษาและ สภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนมาสร้างแบบสอบถามโดยใช้ Delphi Technique สอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 ท่าน เพื่อหาฉันทามติ จำนวน 2 รอบ

1. ประชากร ได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive sampling) (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545, หน้า 111) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 ท่าน และมีเกณฑ์การ เลือกผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษามัธยมศึกษาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป หรือ

1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การจัดการมัธยมศึกษา

1.3. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยการสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 รอบ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2557 ถึง 30 พฤศจิกายน 2557

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่า พิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter Quartile Range)

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเป็นคำถามถึงโครงสร้างแล้วนำมาวิเคราะห์ โดยผ่านกระบวนการจาก อาจารย์ที่ปรึกษา สรุปได้ว่า การศึกษาการจัดการมัธยมศึกษาของประเทศไทยนั้นได้ดำเนินงาน ตามกรอบงานประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) ด้านสาระเนื้อหาหลักสูตรในการศึกษา สภาพ ปัจจุบันและปัญหาคือสาระเนื้อหามากเกินไป หลักสูตรเข้าข่ายสอนมากรู้่น้อย ค่อนข้างล้าสมัย ไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชน และนักเรียน 2) ด้านบริหารการศึกษา ปัญหาคือไม่ กระจายอำนาจสู่สถานศึกษาแบบเต็มรูปแบบ ภาวะผู้นำของผู้บริหารอิงการเมือง ขาดความ มั่นใจ ไม่เป็นตัวของตัวเอง 3) ด้านครู ปัญหาภาระงานมากเกินไป ตามไม่ทันเทคโนโลยี ขาด ความรู้เรื่องการวัดและประเมินผล ผลการคิดวิเคราะห์ห้วงครุที่เกี่ยวกับวิชาชีพครูทำหน้าที่

พัฒนาวิชาชีพครูน้อยมาก 4) ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ปัญหาคือ ห้องส้วมไม่ถูกสุขลักษณะ 5) ด้านจัดการเรียนการสอน ปัญหาคือ ขาดการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ ผู้เรียนไม่ได้เป็นศูนย์กลาง 6) ด้านสื่อการสอน ปัญหาคือ ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อและ 7) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปัญหาการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นไปอย่างรวบรัดเกินไป

ขั้นตอนที่ 2 อนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) เป็นการศึกษาอนาคตโดยประยุกต์เทคนิค EDFR ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสาระเนื้อหาหลักสูตรในการศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.1 ลักษณะสาระเนื้อหาในหลักสูตรในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ที่พึงประสงค์ ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สาระเนื้อหาที่เรียนต้องเรียงตามความสนใจ ตามความรู้ความสามารถ นักเรียนนำเสนอผลงานทางเวทีวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดสาระเนื้อหาหลักสูตรลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล สาระเนื้อหาหลักสูตรปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมาก การเรียนการสอนใช้วิธีห้องเรียนย้อนกลับ (Flipped Classroom) และนักเรียนสอบถามและส่งการบ้านกับครูสอนโดยส่งผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล

1.2 การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอนาคตภาพการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่พึงประสงค์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความเปลี่ยนแปลงของโลกด้านศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนเป็นผู้ใช้หลักสูตรและจัดการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเตรียมกำลังคน เข้าสู่อาเซียน หลักสูตรในอนาคตต้องเป็นหลักสูตรที่มีทักษะชีวิต และผู้ดูแลนโยบายเห็นความเปลี่ยนแปลงของโลกด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

1.3 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) การจัดการศึกษามัธยมศึกษาควรเตรียมการด้านเทคโนโลยีที่พึงประสงค์ที่ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ในสถานศึกษามีเทคโนโลยีที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วประเทศและทั่วโลกในระบบดิจิทัล มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีประจำห้องหรือแหล่งเรียนรู้ ภาครัฐต้องให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีอย่างเต็มที่ และครูผู้สอนต้องปรับตัวด้านการใช้เทคโนโลยีให้เป็นและเชี่ยวชาญ

1.4 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) การจัดการศึกษาควรเตรียมการด้านการสื่อสารที่พึงประสงค์ ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ดังนี้ การสื่อสารโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล ครูและบุคลากรสามารถใช้และเรียนรู้เทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความเร็วสูง วิพากษ์ วิเคราะห์ ให้บุคลากรในสถานศึกษามีทักษะสื่อสารอย่างน้อย 2 – 3 ภาษา ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล และภาษาที่ใช้ในภูมิภาคอาเซียน 1 – 2 ภาษา และเทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีเครือข่ายประสานภายในและภายนอกสถานศึกษาและโยงใยกับสถานศึกษาทั่วโลก

2. ด้านการบริหารการศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

2.1 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) การบริหารการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 41 ที่พึงประสงค์ที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ บริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบ มีภาวะผู้นำที่ดี กล้าตัดสินใจ ต้องมีการวางแผนที่ดี และกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษา

2.2 การศึกษาภาคบังคับ ควรจะขยายเป็น 12 ปี (ม.6) หรือ 9 ปี (ม.3) คงเดิมที่พึงประสงค์ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ควรเป็น 12 ปี (ม.6) และได้เรียนฟรีอย่างแท้จริง เพื่อลดภาระผู้ปกครอง และทำให้มีคุณภาพสูงสุดเป็นรูปธรรม

2.3 แนวทางการใช้งบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกันในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ควรส่งเสริมด้านใดที่พึงประสงค์ที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พัฒนาครู เป็นระบบต่อเนื่อง พัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศในระบบดิจิทัล และอุดหนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น

2.4 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผู้บริหารสถานศึกษาของการมัธยมศึกษา ควรมีความรู้ ความสามารถด้านใดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์ที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ มีความรู้ด้านวิชาการ มีเทคนิคด้านการบริหาร และผู้บริหารต้องเป็นต้นแบบให้กับครู นักเรียนและชุมชน

3. ด้านครูการมัธยมศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ครูการมัธยมศึกษาควรมีทักษะด้านใดมากที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์ที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักเมตตาศิษย์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี มีทักษะด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร จัดทำนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ มีทักษะในการวัดและประเมินผลแบบคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้จนเชี่ยวชาญ และมีทักษะให้คำแนะนำและชี้แนะ (Coaching) ให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์

4. ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ควรจัดสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากที่สุดที่พึงประสงค์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดให้สวยงามร่มรื่น สถานประกอบการและภูมิปัญญาท้องถิ่นควรอนุรักษ์ไว้ มีเทคโนโลยีเชื่อมโยงทุกเครือข่าย สภาพแวดล้อมอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ในสถานศึกษาควรทำสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Space)

5. ด้านการจัดการเรียนการสอนของการจัดการศึกษามัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

อนาคตการจัดการเรียนการสอนของการมัศึกษามีแนวทางให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ที่พึงประสงค์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ ลดสาระเนื้อหาและลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีครูเป็นพี่เลี้ยง ปรับการเรียนรู้ตรงกับความเป็นจริง มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูส่งงานและตั้งคำถามทาง E-mail, Facebook นักเรียนส่งงานและชิ้นงานทาง E-mail, Facebook และจัดการเรียนการสอนโดยวิธีห้องเรียนย้อนกลับ (Flipped Classroom) ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล

6. ด้านสื่อการสอนของการจัดการศึกษามัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ลักษณะสื่อการสอนของสถานศึกษามัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ที่พึงประสงค์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันและเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เป็นสื่อการสอนทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในระบบดิจิทัล เป็นสื่อการสอนที่สนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ เป็นสื่อเสมือนจริง เป็นสื่อทันสมัยที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เป็นสื่อการสอนที่เชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน และมีปริมาณเพียงพอและการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

7. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของการจัดการศึกษามัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

7.1 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) นักเรียนมัธยมศึกษา ควรมีลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญที่พึงประสงค์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันและเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เป็นนักคิดวิเคราะห์ วิพากษ์และแก้ปัญหาได้ เป็นนักคิดสร้างสรรค์ประสานความร่วมมือ และเป็นนักสื่อสาร 4 – 6 ภาษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง

7.2 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) นักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับควรมีทิศทางในการพัฒนาตนเองออกสู่ความเป็นพลโลกที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คติวิเคราะห์ มีเหตุผล สร้างสิ่งใหม่ ๆ มีทักษะทางวิชาการ มีความสามารถในการสื่อสาร มีความรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับครอบครัว สังคม ประเทศชาติและของโลก และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายประกอบด้วยอนาคตภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ทั้ง 7 ด้าน โดยมีประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านสาระเนื้อหาหลักสูตรในการศึกษาของการศึกษามัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567)

1.1 ลักษณะสาระเนื้อหาหลักสูตรในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) คือ สาระเนื้อหาที่นักเรียนต้องเรียนตามความสนใจ ความรู้ ความสามารถ ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดหลักสูตรควรจัดให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน เป็นการจัดหลักสูตรเดิมให้ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2553, หน้า 17) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีแนวทางพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายได้หลาย ๆ แนวทางตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ส่วนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มาก โดยเฉพาะจิตสาธารณะ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เรียนจะเรียนเฉพาะภาควิชาการอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านความคิด การทำงานร่วมกันการแก้ปัญหา การหาคำตอบด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน การให้นักเรียนนำเสนอผลงานทางเวทีวิชาการเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนทุกคนเกิดทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์ เพราะจะต้องเตรียมคำถามและคำตอบในการอภิปราย การเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดในกลุ่มเล็ก ๆ เป็นการสนับสนุนการคิดวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนเป็นโอกาสที่จะปลูกฝังให้เกิดการอภิปรายกันมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ทำนองเดียวกันสาระเนื้อหาหลักสูตรปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง การทำให้หลักสูตรพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับหลักสูตรเดิม โดยนำเนื้อหาที่ไม่จำเป็นออกไป การจัดเนื้อหาสาระลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จะทำให้ผู้เรียนสะดวกในการอ่านหนังสือเพราะจะหาความรู้ เวลาหรือขณะใดก็ได้ตามที่ผู้เรียนต้องการ นักเรียนสอบถามและส่งการบ้านกับผู้สอนโดยส่งผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 53) ผู้วิจัยเห็นว่า ในอนาคตการจัดการเรียนการสอนจะสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การเรียนการสอนใช้วิธีห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นการจัดการเรียนแบบใหม่ที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ล่วงหน้าที่บ้านแล้ว

นำมาพูดคุยในชั้นเรียนจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น เหลือเวลาสำหรับเติมเต็มสิ่งอื่น ๆ โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพินดา ณ มหาไชย (2556) กล่าวไว้ว่า Flipped Classroom คือ ห้องเรียนกลับด้าน โดยครูจะแจกให้ผู้เรียนไปเรียนรู้ล่วงหน้าที่บ้านหรือให้ผู้เรียนไปดูสื่ออย่างยูทูป (YouTube) เมื่อมาเข้าชั้นเรียนในวันรุ่งขึ้น ผู้เรียนจะซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากนั้นก็ลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยมีครูให้คำแนะนำตอบข้อสงสัย

1.2 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า (2557 - 2567) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเห็นความเปลี่ยนแปลงของโลกด้านศาสนา และวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางศาสนามีมากและให้ผู้เรียนได้ทราบว่า ศาสนาในทุกศาสนาในโลกนี้มีเป้าหมายสูงสุดร่วมกัน คือ สอนคนให้เป็นคนดี การอยู่ร่วมกันในสังคมและการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมเริ่มรวดเร็วมาก การพัฒนาหลักสูตรจึงปรับให้เหมาะสมกับกาลเวลาและสภาพของสังคม เพราะการศึกษาควรทำหน้าที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับความจำเป็นในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลี้ยง ทูมทอง (2557, หน้า 9) ได้กล่าวว่า หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้แก่ผู้เรียน ที่ครูและนักเรียนจัดขึ้นหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียน โดยโรงเรียนทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดจะต้องปรากฏอยู่ในหลักสูตรอย่างชัดเจน ผู้วิจัยเห็นว่า การได้มาซึ่งหลักสูตรต้องมีข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คนในชุมชน ผู้บริหาร ครู นักเรียน ศิษย์เก่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เป็นข้อมูลจำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมและตอบสนองต่อท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ในด้านการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนในอดีต ผู้พัฒนาหลักสูตรจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าในเรื่องดังกล่าวนำมาพัฒนาหลักสูตรในทำนองเดียวกัน การเตรียมกำลังคนเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นอกจากนั้นหลักสูตรในอนาคตต้องเป็นหลักสูตรที่มีทักษะชีวิตทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า ในอนาคตการดำเนินชีวิตของคนไทยจะประสบปัญหาทั้งในด้านสุขภาพและการประกอบอาชีพมากขึ้น ดังนั้นจึงต้องเตรียมกำลังคนโดยการพัฒนาการศึกษาให้พร้อมและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคู่ขนานกันเพื่อให้คนดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 ในทศวรรษหน้า (2557 - 2567) การจัดการมัธยมศึกษาควรเตรียมการด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม คือ ในสถานศึกษามีเทคโนโลยีที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วประเทศและทั่วโลกในระบบดิจิทัลซึ่งย่อโลกให้เล็กลง ผู้วิจัยเห็นว่า จุดเริ่มต้นการสร้างนวัตกรรมผู้เรียนต้องมีความรู้มาก่อน เพื่อนำความรู้นั้นมาใช้สร้างนวัตกรรมต่อไป จากนั้นผู้เรียนนำความรู้ที่มีนั้นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อใช้ผลงานที่สร้างสรรค์และมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากนั้นจะถูกนำมาเก็บเป็นฐานข้อมูลของนวัตกรรมต่อไป วงจรนี้จะเกิดขึ้น

ซ้ำแล้วซ้ำอีกอย่างไม่จบสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เนาวนิตย์ สงคราม (2556, หน้า 22) กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีช่วยในการสร้างนวัตกรรม แบ่งได้ 3 ประเภท คือ 1) เทคโนโลยีช่วยให้ผู้เข้าใช้มีความรู้มากขึ้น 2) เทคโนโลยีช่วยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ และ 3) เทคโนโลยีสร้างความรู้ ส่วนการผลิตเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีประจำห้องหรือแหล่งเรียนรู้ บุคลากร (People ware) นับว่ามีความสำคัญมาก เพราะถ้าบุคลากร (People ware) มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี แล้วจะทำให้ประโยชน์ของเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพสูงสุดเต็มศักยภาพของเทคโนโลยีนั้น ๆ การลงทุนไปกับส่วนบุคลากร (People ware) เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากร เพื่อรับมือกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และความพยายามที่จะนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้โดยตลอดเพื่อให้มีความทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 107 – 109)

1.4 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) การจัดการมัธยมศึกษาควรเตรียมการด้านการสื่อสาร คือ การสื่อสารโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล ผู้วิจัยเห็นว่าสถานศึกษาในอนาคตจะต้องติดตั้งอุปกรณ์ในระบบดิจิทัลให้พร้อมเพื่อการสืบค้นของนักเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อให้เกิดกระบวนการคิดและนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 68) กล่าวไว้ว่า อนาคตด้านการสื่อสารผ่านสื่อใหม่ ๆ เช่น โลกของสังคมออนไลน์ ซึ่งสื่อสารเหล่านี้เป็นยุคของดิจิทัลครูและบุคลากรใช้และเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศทุกระบบ ซึ่งการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีให้เพียงพอและต้องฝึกฝนผู้ใช้มีความรู้ ด้านเทคโนโลยีอย่างแท้จริง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนมีความเร็วสูง วิทยาการ วิเคราะห์ แยกแยะได้ ความเกี่ยวโยงเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ทำให้เกิดสังคมโลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีเครือข่ายประสานภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลายและโยงใยกับสถานศึกษาทั่วโลก รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือเพื่อเสริมสร้างความรู้อย่างมหาศาล แต่ต้องรู้จักใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้มาเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2. ด้านการบริหารการศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567)

2.1 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) การบริหารจัดการมัธยมศึกษา คือ บริการจัดการที่ดีและเป็นระบบ สิ่งที่ผู้บริหารต้องทำ คือ การทำให้แผนนั้นสัมฤทธิ์ผลให้ได้ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารต้องใช้ทักษะความรู้ ความสามารถในการจัดการประสบความสำเร็จได้อย่างน้อยต้องมีคนมาช่วยและต้องเข้าใจเป้าหมายของผู้บริหาร โดยมองไปในทิศทางเดียวกัน มีภาวะผู้นำที่ดี ถ้าตัดสินใจ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารอาจต้องใช้อำนาจเสริมบ้าง แต่ในบางกรณีอาจต้องใช้ความสัมพันธ์หรือบุคลิกของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 28) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งเพราะการศึกษาละเอียดอ่อนและซับซ้อน ส่งผลในระยะยาว ผู้บริหารต้องใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างเพื่อให้งานนั้นมีผลสำเร็จ ต้องมีการวางแผนที่ดี การวางแผนจะทำให้เห็นภาพชัดว่าองค์กรจะเดินไปใน

ทิศทางใด เราจะพ่วงครหรือสถาบันของเราไปในทิศทางใด ถ้าไม่มีแผนก็จะดำเนินการไปอย่างไร้ทิศทาง และการกระจายอำนาจเต็มรูปแบบให้สถานศึกษา การกระจายอำนาจจะทำให้การบริหารคล่องตัว รวดเร็วและสนองนโยบายได้เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 5 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

2.2 การศึกษาภาคบังคับควรขยายเป็น 12 ปี (ม.6) 9 ปี (ม.3) คือ ควรเป็น 12 ปี (ม.6) และได้เรียนฟรีอย่างแท้จริง เพื่อลดภาระผู้ปกครอง ผู้วิจัยเห็นว่า ในอนาคตการศึกษาภาคบังคับน่าจะเป็น 12 ปี (ม.6) เพราะโลกเปลี่ยนแปลงเร็วมากโดยเฉพาะเทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ประเทศไทยจะต้องพัฒนาการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพคนไทย และทำให้มีคุณภาพเป็นรูปธรรมและแข่งขันกับประเทศในกลุ่มอาเซียนและถึงประชาคมโลกในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.3 แนวทางในการใช้งบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ควรส่งเสริมด้านใด กล่าวคือ การใช้งบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่รัฐบาลควรสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, หน้า 8-9) กล่าวว่า เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาลในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย และควรให้โรงเรียนสามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาอย่างอิสระ บริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็นของแต่ละโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 15) กล่าวว่า โรงเรียนสามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น

2.4 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ผู้บริหารสถานศึกษาของการมัธยมศึกษาควรมีความรู้ ความสามารถด้านใดจึงจะเหมาะสมที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยเห็นว่า ในอนาคตผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญที่จะพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนและชุมชนไปสู่สังคมโลกาภิวัตน์อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 115) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำด้านการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสารจัดระบบเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความรู้ด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรอบรู้

วิชาการและสนใจข่าวสาร เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศ สามารถวิเคราะห์มาใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงาน มีเทคนิคการบริหาร มีประสบการณ์และภาวะผู้นำ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคิดและวางแผนในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยการสร้างทีมงานเพื่อให้มีส่วนร่วม และผู้บริหารต้องเป็นต้นแบบให้กับครู นักเรียนและชุมชน ผู้วิจัยเห็นว่า ในโลกอนาคตเห็นประโยชน์ของตนเองมากกว่าการยึดความถูกต้อง เป็นหลักในการดำเนินชีวิต ผู้บริหารต้องมีคุณธรรม จริยธรรม จัดการความขัดแย้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี

3. ด้านครูการมัธยมศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567)

ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ครูการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ควรมีลักษณะด้านใดมากที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ครูต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้วิจัยเห็นว่า ครูเป็นผู้นำระดับคุณค่าของความเป็นมนุษย์ เพื่อนำนักเรียนไปสู่ภาวะการเป็นคนไทยยุคใหม่ ครูต้องมีความรักเมตตาศิษย์ ครูต้องตระหนักในการดำรงชีวิตของครู และสิ่งหนึ่งที่ควรตระหนักควบคู่กันไป ก็คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา สุขภาวะทางอารมณ์ที่ดี ครูในอนาคตสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและสังคมยอมรับศรัทธาในตัวครู ครูต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม ครูต้องเป็นผู้รู้ รู้กว้าง รู้ลึก รู้ไกล ครูจะต้องมีความพร้อมและหมั่นศึกษาเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อทำหน้าที่เป็นCoaching (แนะนำ) ได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 75) กล่าวว่า ครูในอนาคตต้องมียุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนโดยการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการนำมาประกอบการออกแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ คือ กำหนดบทบาทให้ครูมีฐานะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ทำหน้าที่วางแผนจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดลงมือปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้และค้นพบคำตอบด้วยตนเองให้มากที่สุด ครูต้องมีทักษะภาษาในด้านการสื่อสาร ผู้วิจัยเห็นว่า ในปี 2558 ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาสากล ครูต้องสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างเชี่ยวชาญ และภาษาอาเซียน มีทักษะในการจัดทำนวัตกรรมและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ การเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นได้นั้น เป็นเรื่องภายในตัวบุคคล จากการที่ได้ลงมือสร้างหรือทำกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้เกิดการสร้างสรค้องค์ความรู้ใหม่ เชื่อมกับประสบการณ์และความรู้เดิมที่มีอยู่ในตัวนักเรียน ครูผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูต้องมีทักษะในการวัดและประเมินผลแบบคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาคำตอบ นักเรียนจะต้องมีความรู้และประสบการณ์เพียงพอ โดยเฉพาะความรู้จะต้องตกผลึกนำมาใช้จนเกิดประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 60) กล่าวว่า ครูในอนาคตต้องวัดและประเมินผลที่หลากหลาย โดยให้นักเรียนฝึกแยกแยะพิจารณาตรรกะเอียงเอียงของสิ่งต่าง ๆ ผสมผสานเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ มาผสมเกิดเป็นข้อความ

หรือเพื่อสร้างเป็นเรื่องราวใหม่ๆ ครูควรมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนสอนจนเชี่ยวชาญ ครูต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากต้นสังกัด เพราะทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจของครูที่จะให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 61) กล่าวไว้ว่า ครูไทยในอนาคตจะมีบทบาทสำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อที่ส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีเจตคติที่เหมาะสมต่อการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ครูต้องมีทักษะให้คำแนะนำชี้แนะ ให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนรู้ อย่างเข้าใจ มีเหตุผล ผู้วิจัยเห็นว่า ในอนาคตถ้าครูมีลักษณะเช่นนี้ คุณภาพการศึกษาคงมี ประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มอาเซียน เข้าใจเนื้อหาสาระที่เตรียมตัวมาเป็นอย่างดี

4. ด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567)

ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) สถานศึกษากับสภาพแวดล้อม ควรจัดอย่างไร จึงจะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ คือ จัดให้สวยงาม ร่มรื่น ผู้วิจัยเห็นว่า นักเรียนซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา ที่มีความรัก และปรารถนาดีต่อสถานศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2537, หน้า 39) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมเชิงกายภาพ ต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยปกตินักเรียนจะใช้ เวลาอยู่ในโรงเรียนวันละหลายชั่วโมง สภาพแวดล้อมจึงควรอยู่ในสภาพที่ร่มรื่น ที่นักเรียน อยากรมาอยู่ สถานประกอบการและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนควร อนุรักษ์ไว้ นับวันภูมิปัญญาท้องถิ่นจะเสื่อมสลายไปกับกาลเวลาและขาดการสืบทอด ดังนั้น ภาครัฐต้องสนับสนุนทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณ เพื่อให้ลูกหลานไทยได้ศึกษาถึงความรู้ ความสามารถของคนไทยในอดีต สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ต้องจัดบรรยากาศการเรียน การสอนนอกห้องเรียน เช่น สถานประกอบการและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สนับสนุนทางวิชาการ ควร ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์มากที่สุด มีเทคโนโลยีเชื่อมโยงทุกเครือข่าย สภาพแวดล้อมทางวิชาการในอนาคตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความสำคัญมากในการจัดการเรียน การสอน การสืบค้นทำได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ หรือสื่อสารระหว่างผู้สอนและนักเรียนทำได้ ตลอดเวลา การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการศึกษา ลักษณะการบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีอยู่ที่การกำหนดนโยบาย บุคลากรใน สถานศึกษามีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธเนศ ขำเกิด (ม.ป.ป.) กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการบริหารการจัดการ ได้แก่ การดำเนินการใด ๆ ภายในสถานศึกษาทำ พื้นที่จัดกิจกรรมการเรียนให้สำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร สังเกตได้จากการ ดำเนินงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นมิตรต่อกัน

5. ด้านการจัดการเรียนการสอนของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567)

อนาคตการจัดการเรียนการสอนของการมัธยมศึกษาที่มีแนวทางให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คือ ลดสาระเนื้อหา เพิ่มเวลาให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยง ผู้วิจัยเห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอนมีแนวทางมากมายที่จะฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ได้ ครูผู้สอนทุกคนต้องมีวิธีการให้นักเรียนมีเวลาคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้มาก การปรับรูปแบบการเรียนรู้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด มีกระบวนการกลุ่ม คิดชิ้นงานตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย สืบค้นข้อเท็จจริง มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงานและชิ้นงาน ผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมได้โดยการพัฒนาคนอย่างถูกวิธี โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่และอนาคตที่ยั่งยืน ครูสังเคราะห์และตั้งคำถามทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนส่งงานและชิ้นงานทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เช่นกัน ทำให้สะดวกและรวดเร็ว เรียนรู้โดยไม่ต้องอาศัยห้องเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า ในอนาคตการเรียนการสอนจะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตลอดเวลา ทำให้การเรียนรู้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่ง ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2554, หน้า 33) กล่าวว่า ลักษณะการเรียนการสอนกำลังก้าวเข้ามาสู่โลกอนาคต ขอบเขตด้านเวลาและสถานที่เปลี่ยนไป ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกสถานที่ทุกเวลา ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอนได้ตลอดเวลาโดยผ่านสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย และจัดการเรียนการสอนโดยวิธี Flipped Classroom ลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล และวิธีการเรียนแบบนี้เป็นวิธีการเรียนที่ใหม่ในอนาคตจะมีความนิยมมาก เพราะผู้เรียนสามารถเลือกเรียนกับผู้รู้ที่ตนเองชอบและเชื่อถือเนื้อหาได้ เรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่

6. ด้านสื่อการสอนของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ดังนี้

สื่อการสอนของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) คือ เป็นสื่อการสอนทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยในระบบดิจิทัล มีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศทั่วโลก ผู้วิจัยเห็นว่า นับวันเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการศึกษา การสืบค้นข้อมูลในเชิงวิชาการได้อย่างหลากหลายตามที่ต้องการ และจะพัฒนายิ่ง ๆ ขึ้นไป การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาเพื่อสนองตอบการเรียนรู้และเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นสื่อเสมือนจริง นักเรียนสัมผัสและปฏิบัติได้ เนื่องจากโลกเปลี่ยนไปทำให้คนต้องแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวก โดยบางเรื่องสื่อสารโดยไม่เคยพบหน้ากัน ถ้าสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนสามารถค้นคว้าเนื้อหาสาระตามที่ต้องการ เป็นการเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาอย่างรวดเร็ว โลกในอนาคตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัลจะมีบทบาทมากในการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และในอนาคตต้องเตรียมเด็กให้พร้อม เพราะอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกไปแล้วและเป็นห้องสมุดแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2554, หน้า 26 - 45) กล่าวไว้ว่า ยุคสื่อสารไร้พรมแดนมีการสื่อสารทางเทคโนโลยีในรูปแบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

โดยอินเทอร์เน็ตในอนาคตจะกลายเป็นการเชื่อมต่อโลกทั้งใบด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์หลายชนิด เทคโนโลยีจะทำให้ การกระจายข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการสื่อสารแบบ สองทิศทาง เป็นสื่อการสอนที่สนองตอบการเรียนรู้ ของผู้เรียนอย่างลงตัว คนอนาคตชอบอยู่กับโลกเสมือนจริง เพราะสาเหตุที่เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และระบบสื่อสารมีมากขึ้น เป็นสื่อที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา สื่อการสอนในระบบดิจิทัลที่เชื่อมต่อถึงกันอย่างไร้พรมแดน และสื่อการสอนที่มีปริมาณเพียงพอและผ่านระบบออนไลน์

7. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของการจัดการมัธยมศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567)

7.1 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) นักเรียนมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ควรมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญ คือ เป็นนักคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ และแก้ปัญหาได้ ผู้วิจัยเห็นว่า นักเรียนในอนาคตต้องมีเหตุผล รอบคอบ รู้วิธีแก้ปัญหา นักเรียนในอนาคตต้องเป็นนักคิดค้นอยู่ตลอดเวลา การจัดระเบียบการทำงานคือ เป็นผู้ประสานความร่วมมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ สุราช (2555) กล่าวไว้ว่า นักเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นนักคิดวิเคราะห์ คือ การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางปัญญา เป็นการคิดอย่างรอบคอบตามหลักของการ ประเมินและมีหลักฐานอ้างอิง เพื่อหาข้อสรุปที่น่าเป็นไปได้ เป็นการคิดแบบตรรกะตรงและมี เหตุผล เป็นความสามารถในการคิดแยกแยะส่วนย่อยจากส่วนประกอบว่าประกอบไปด้วยสิ่งใด สำคัญอย่างไรและสามารถบอกได้ว่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างไร มีแนวโน้มไปทางใด เพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล ส่วนเป็นนักแก้ปัญหา คือ การนำความรู้ที่มีอยู่เข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหา เพื่อจะทำให้เกิดความรู้ใหม่ไม่ได้อยู่เพียงการหาคำตอบ แต่อยู่ที่การได้มาซึ่งคำตอบ เป็นนักสร้างสรรค์และประสานความร่วมมือ รู้จักใช้ข้อมูลข่าวสาร เป็นนัก สื่อสาร ผู้วิจัยเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่เราสนใจ และต้องเป็นนัก สื่อสาร โดยเฉพาะภาษาที่ใช้สื่อสารอย่างน้อย 4 – 5 ภาษา (อังกฤษ จีน เวียดนาม พม่า เขมร) โดยแสวงหาความรู้ตามความต้องการ

7.2 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) นักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ภาคบังคับ ควรมีทิศทางพัฒนาตนเองอย่างไร โดยเฉพาะในการออกสู่เป็นพลโลก คือ เป็นนัก คิดวิเคราะห์ มีเหตุผล สร้างสิ่งใหม่ มีทักษะทางวิชาการ ผู้วิจัยเห็นว่า ในอนาคตมนุษย์ทุกคน ต้องเป็นผู้รู้จักคิดวิเคราะห์ เพื่ออยู่ในโลกอนาคตอย่างมีความสุข ในอนาคตการสื่อสารภาษามี ความสำคัญมาก ความเป็นพลโลกของมนุษย์ต้องรับผิดชอบร่วมกัน ต่อสิ่งที่มีผลกระทบทางลบ โดยการสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2557, หน้า 42) กล่าวไว้ว่า ความเป็นพลโลกที่ สำคัญ คือ ต้องคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ใช้เทคโนโลยีหาความรู้ทาง วิชาการ วิชาชีพ มีความสามารถในการสื่อสาร มีความรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับ ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และของโลก และยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัย

เห็นว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการดำเนินชีวิตตามทางสายกลางบนพื้นฐานของความเป็นจริง ความถูกต้องอย่างเป็นเหตุเป็นผลและไม่ประมาท ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ (2554, หน้า 10) กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นทั้งหลักคิดและแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์กรในทุกระดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สารระเนื้อหาหลักสูตรในการศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) สารเนื้อหาต้องเรียนตามความสนใจ ความรู้ ความสามารถ มีเวทีแสดงความสามารถเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัล มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วประเทศและทั่วโลก ภาครัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ) ต้องสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีและมีผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีประจำสถานศึกษา มีการสื่อสารด้วยระบบความเร็วสูง บุคลากรในสถานศึกษาสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 2 – 3 ภาษา
2. การบริหารการศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการบริหารจัดการที่ดีเป็นระบบ มีภาวะผู้นำ กระจายอำนาจเต็มรูปแบบของการศึกษาภาคบังคับเป็น 12 ปี (ม.6) นักเรียนพร้อมอย่างแท้จริง และส่งเสริมพัฒนาครู ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นต้นแบบให้กับครู นักเรียนและชุมชน
3. ครูการมัธยมศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ครูต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ รักเมตตาศิษย์ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และมีทักษะให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์
4. สถานศึกษาและสภาพแวดล้อมของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) สถานศึกษาควรทำสภาพแวดล้อมให้สวยงาม ร่มรื่น พร้อมใช้งาน และมีเทคโนโลยีเชื่อมโยงเครือข่ายทุกเครือข่ายโดยภาครัฐสนับสนุนอย่างเต็มที่
5. การจัดการเรียนการสอนของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) การสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยลดเนื้อหาสาระและเวลาเรียน เพิ่มเวลาคิดวิเคราะห์ โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยง มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
6. สื่อการสอนของการจัดการมัธยมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) สื่อการสอนเป็นสื่อการสอนทาง

เทคโนโลยีที่ทันสมัยในระบบ Digital สนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นสื่อเสมือนจริง ทันสมัยไร้พรมแดนสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาของการจัดการมัธยมศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในทศวรรษหน้า (2557 – 2567) ควรจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนต้องเป็นนักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาได้ สร้างสรรค์ประสานความร่วมมือ สื่อสาร 4 – 6 ภาษา เรียนรู้ด้วยตนเอง มีเหตุผล มีความรับผิดชอบและยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาต่อไปในประเด็นการศึกษาเมื่อเวลาผ่านไปแล้ว 10 ปี เพื่อติดตามประเมินผลว่า อนาคตภาพที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับความเป็นจริงมีความสอดคล้องกันหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องเพราะเหตุใด เงื่อนไขใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการจัดการมัธยมศึกษา

2. การศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกับจัดการมัธยมศึกษาอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ หาข้อดี-ข้อเสีย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการจัดการมัธยมศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3. ศึกษาวิจัยลักษณะปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการจัดการมัธยมศึกษา รวมทั้งแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืนและปฏิบัติได้จริงภายใต้การปฏิบัติงานและข้อจำกัด

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). การปฏิรูปการเรียนรู้. *อนุสารอุดมศึกษา*, 27(279), 13-15.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช พิบูลสราวุธ. (2552). ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธเนศ ขำเกิด. (ม.ป.ป.). การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 จาก www.nan2.go.th/UserFiles/File/best.doc
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2556). การสร้างนวัตกรรมเปลี่ยนผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). การพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พริน.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2545). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2554). **สถิติวิชาชีพ เจ็ดมุมมองการศึกษาใหม่และการเรียนการสอนนอกกรอบ 7 ประการ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- _____. (2557). **โรงเรียนสร้างสรรค์ : นวัตกรรมสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). **ประมวลสาระชุดวิชา สัมมนาการมัธยมศึกษา หน่วยที่ 7-10**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2545). **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). **พฤติกรรมการศึกษาไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มติชน.
- สยามธุรกิจ. (2553). **การศึกษาในอนาคต**, สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2554 จาก http://www.siamturakij.com/home/news/display_news.php?news_id=413342210
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล WORLD-CLASS STANDARD SCHOOL**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุชาติ สุราช. (2555). **คุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**, สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 จาก <http://www.gotoknow.org/posts/513823>
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2547). **ภาวะผู้นำ**. เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุพินดา ณ มหาไชย. (3 พฤษภาคม 2556). **คมชัดลึกออนไลน์**, สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2556 จาก, <http://www.komchadluek.net/detail/20130503/157502/FlippedClassroom>.

การพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานความรู้ทางด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและ
การประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล

THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE STANDARDS OF SCHOOL
MANAGEMENT AND EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE
FOR TEACHER STUDENTS : FACULTY OF EDUCATION,
KAMPHAENG PHET RAJABHAT UNIVERSITY.
POOMPIPAT RUKPONMONGKOL

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ขอบเขตการวิจัยเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงสังเคราะห์ ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบทดสอบ และ ระยะที่ 3 การจัดสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสังเคราะห์ข้อคำถามด้านการบริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วยทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการในโรงเรียน ภาวะผู้นำทางการศึกษา การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กรมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร การติดต่อสื่อสารในองค์กร การบริหารจัดการชั้นเรียน การทำงานเป็นทีม การจัดทำโครงการทางวิชาการ การจัดโครงการฝึกอาชีพ การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน จำนวน 104 ข้อ และด้านความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วย หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการคุณภาพทั้งองค์กร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 48 ข้อ รวม 152 ข้อ

2. ผลการพัฒนาแบบทดสอบโดยการ หาค่า IOC กับผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับ 0.96 และหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบปรากฏว่ามีความยากง่าย (p) อยู่ในเกณฑ์ 0.20-0.41 จำนวน 152 ข้อ และค่าจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.21 – 0.91

3. ผลการสนทนากลุ่มควรทำกระบวนการออกแบบทดสอบควรโดยการสร้างและพัฒนาแบบวัดความรู้ แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน 1) กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด 2) เลือกชนิดและรูปแบบคำถาม 3) เขียน (ร่าง) ข้อคำถาม 4) จัดเรียงทำและทำรูปเล่ม 5) ตรวจ ปรับปรุง แก้ไข 6) ตรวจสอบคุณภาพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คำสำคัญ : พัฒนาแบบวัด/ มาตรฐานความรู้/ การประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop knowledge standards of school management and educational quality assurance for teacher students. Scopes of research have 3 steps, step 1 synthetic research, step 2 testing development, step 3 focus group discussion.

The research findings were as follows:

1. Synthetic results of questioning knowledge standards of school management consist of theories and principles of management in schools, educational leadership, systematic thinking, learning of cultural organization, organizational human relations, organizational communication, classroom management, team working, Academic project management, career training program, project and activity development, information systematic management, education for community development (104 items) and knowledge standards educational quality assurance consist of principles, concepts and practices of education quality management, total quality management, Learning activities Continuing quality of learning management, implementation of quality assessment activities and learning activities (48 items).

2. Testing developmental results by finding the IOC with 5 experts. Value of IOC is between 0.60-1.00 and trying out to get reliability 0.96, In addition finding difficulty and easy (p) between 0.20-0.41 (152 items) and discrimination (r) within criteria 0.21 – 0.91

3. The results of focus group discussion would be mad designing process by making and developing of 6 steps, including 1) determination of content and behavior that needs to be measured. 2) selecting of questioning type and forms . 3) Writing of drafting questions. 4) Arranging and making books. 5) Check, improvement edition and 6) quality checking.

Keywords : Testing development, knowledge standards, school management and educational quality assurance.

ความเป็นมาและความสำคัญ

การพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานของครูสภาเป็นสิ่งสำคัญของหน่วยงานผลิตครู เพื่อที่จะได้พัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนและที่สำคัญ วิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงต้องมีมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษากำกับ เพราะผู้ประกอบการวิชาชีพย่อมต้องมีความรับผิดชอบสูงตามมา เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีผลกระทบต่อผู้รับบริการและสาธารณชน ต้องประกอบวิชาชีพด้วยวิธีการแห่งปัญญา ได้รับการศึกษามาอย่างเพียงพอมีอิสระในการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานความรู้การประกอบวิชาชีพครูข้อหนึ่งที่จำเป็น คือ มาตรฐานด้านความรู้ เพราะเป็นการพัฒนาตนของครูและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาเป็นการที่คนพยายามหาวิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้ตนเองได้ก้าวไปสู่ความเป็นคนที่มีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมกับความสามารถของตน และค่านิยมที่ดีของสังคม เพื่อให้มีชีวิตอยู่ในสังคมนั้นอย่างมีความสุข ดังนั้น การพัฒนาตนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ ของคนเป็นครูและบุคลากรอื่น ๆ ที่ปฏิบัติการในสถานศึกษาครูเป็นบุคลากรสำคัญที่สร้างเด็กให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการสอนและปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างถูกต้องตามหลักการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข มีคุณธรรมและจริยธรรม การที่ครูจะพัฒนานักเรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวได้ ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ มีใจรักในการสอน ใฝ่หาความรู้ มีความชำนาญในการสอน ยิ่งในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการจัดสื่อทำให้วิทยาการต่าง ๆ ก้าวไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ครูต้องมีการปรับตัวและพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาได้ (ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2560, หน้า 341)

การดำเนินงานของครูสภาในการพัฒนาวิชาชีพครูโดยการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครู การใช้ครู การพัฒนาครู และสภาพการดำเนินการดังกล่าวมีปัจจัยต่าง ๆ บุคคลองค์กรหลายกลุ่มหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งนักการเมือง ครู นักวิชาการ ประชาชน ฯลฯ การแสวงหาความเห็นพ้องต้องกันของบุคคลหลายกลุ่มหลายฝ่ายนี้ในอดีตเป็นเรื่องยากลำบากอย่างยิ่งแต่ในสถานการณ์ปัจจุบันเกิดความเห็นพ้องต้องกันทุกฝ่ายที่จำเป็นต้องสร้างความแข็งแกร่งให้กับวิชาชีพครูโดยมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, หน้า 2)

มาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) โดยจรรยาบรรณของวิชาชีพได้มีการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติ ประกอบด้วย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมาตรฐานทางด้านความรู้ มาตรฐานความรู้ประกอบด้วยความรู้ คือ 1) ความเป็นครู 2) ปรัชญาการศึกษา 3) ภาษาและวัฒนธรรม 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) หลักสูตร 6) การจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9) การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ 10) การประกันคุณภาพการศึกษา 11) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2556, หน้า 4-6)

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2558, หน้า 23) ปัจจุบันการบริหารจัดการในสถานศึกษาแบ่งโครงสร้างตาม พระราชบัญญัติการศึกษา 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 มาตรา 39 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

ใช้กรอบการบริหารของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลโดยนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่ามาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย โดยนำหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวมาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

ภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2560, หน้า 253-254) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐาน ที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษามีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กล่าวโดยสรุปในการพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานด้านความรู้ของครูเป็นการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนของครูโดยตรงโดยเฉพาะการบริหารจัดการในสถานศึกษาจะต้องสัมพันธ์และดำเนินการไปพร้อม ๆ กันทั้งนี้เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีบทบาทในการควบคุมทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อนักศึกษามากที่สุด ดังนั้นครูสภาจึงพัฒนาใบประกอบวิชาชีพ 4 ประเภท คือ มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ โดยการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการทั้งระบบตั้งแต่การผลิตครูการใช้ครูการพัฒนาครู และสภาพการดำเนินการดังกล่าวมีปัจจัยต่าง ๆ บุคคลองค์กรหลายกลุ่มหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งนักการเมืองครูนักวิชาการประชาชน ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงสังเคราะห์ (Research Synthesis)

ผู้วิจัยศึกษาสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย ทางด้านมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อนำมาสร้างข้อคำถามจำนวน 152 ข้อ ดังนี้

มาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษา	
ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการในโรงเรียน	จำนวน 8 ข้อ
ภาวะผู้นำทางการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
การคิดอย่างเป็นระบบ	จำนวน 8 ข้อ
การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร	จำนวน 8 ข้อ
มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร	จำนวน 8 ข้อ
การติดต่อสื่อสารในองค์กร	จำนวน 8 ข้อ
การบริหารจัดการชั้นเรียน	จำนวน 8 ข้อ
การทำงานเป็นทีม	จำนวน 8 ข้อ
การจัดทำโครงการทางวิชาการ	จำนวน 8 ข้อ
การจัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ	จำนวน 8 ข้อ
การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา	จำนวน 8 ข้อ
การจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ	จำนวน 8 ข้อ
การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน	จำนวน 8 ข้อ
มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	
หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
การจัดการคุณภาพการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
การจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 8 ข้อ
การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	จำนวน 8 ข้อ
การดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพ	จำนวน 8 ข้อ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 8 ข้อ

ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบทดสอบ (Exam development)

ผู้วิจัยนำข้อมูลของแบบสอบถามในระยะที่ 1 มาพัฒนาหาค่า IOC หรือค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) กับผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับนักศึกษาวิชาชีพครู ที่มีความคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน แล้วจึงนำมาทดลองในกลุ่มประชากร

1. ประชากร

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 180 คน ปีการศึกษา 2560 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นข้อคำถาม จำนวน 152 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษา

ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการในโรงเรียน	จำนวน 8 ข้อ
ภาวะผู้นำทางการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
การคิดอย่างเป็นระบบ	จำนวน 8 ข้อ
การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร	จำนวน 8 ข้อ
มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร	จำนวน 8 ข้อ
การติดต่อสื่อสารในองค์กร	จำนวน 8 ข้อ
การบริหารจัดการชั้นเรียน	จำนวน 8 ข้อ
การทำงานเป็นทีม	จำนวน 8 ข้อ
การจัดทำโครงการทางวิชาการ	จำนวน 8 ข้อ
การจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา	จำนวน 8 ข้อ
การจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ	จำนวน 8 ข้อ
การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน	จำนวน 8 ข้อ
มาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	
หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
การจัดการคุณภาพการศึกษา	จำนวน 8 ข้อ
การจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 8 ข้อ
การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	จำนวน 8 ข้อ
การดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพ	จำนวน 8 ข้อ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 8 ข้อ

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อให้ให้นักศึกษาวิชาชีพครูได้วัดระดับความรู้ทางด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ศึกษาตำราเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาและวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. เขียนนิยามสิ่งที่ต้องการวัดและเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างข้อคำถาม

4. สร้างแบบสอบถาม

4.1 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษา

4.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

4.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 152 ข้อเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีคุณวุฒิดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกทางด้านการศึกษา

2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี

3. มีประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

4. เป็นศึกษานิเทศก์วิทยฐานะ ไม่น้อยกว่าชำนาญการพิเศษ

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะสำหรับรายละเอียดที่ให้ตรวจได้แก่ ตรวจสอบความชัดเจนและความครอบคลุมนิยามตัวแปรตรวจสอบการวัดตามนิยามความชัดเจนของภาษาและความเหมาะสมของมาตราวัด (Scale) ของข้อคำถามแต่ละข้อสำหรับข้อคำถามที่มี IOC เท่ากับ 0.50 หรือสูงกว่าจึงถือว่าใช้ได้ถ้าไม่ถึง 0.50 ก็แก้ไขปรับปรุงใหม่ซึ่งปรากฏว่าได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษาจำนวน 104 ข้อข้อคำถามได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 48 ข้อข้อคำถามได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try – Out) กับนักศึกษาวิชาชีพรู ที่ไม่ใช่ประชากรที่เก็บข้อมูล แต่มีความคล้ายคลึงกันจำนวน 30 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษาจำนวน 104 ข้อได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93 และ ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 48 ข้อได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับ 0.96

8. จากนั้นพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษาและด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความยากง่าย (p) อยู่ในเกณฑ์ 0.20-0.80 จำนวน 152 ข้อ และค่าจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.20-1.00 จำนวน 152 ข้อมาดำเนินการในระยะที่ 3 ต่อไป

8.1 เกณฑ์พิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบ ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 เกณฑ์พิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบค่าความยากง่าย

ดัชนีค่าความยากง่าย	ความหมาย
0.80-1.00	ง่ายมาก (ควรปรับปรุงและตัดทิ้ง)
0.60-0.79	ค่อนข้างง่าย
0.40-0.59	ปานกลาง
0.20- 0.39	ค่อนข้างยาก
น้อยกว่า 0.20	ยากมาก (ควรปรับปรุงและตัดทิ้ง)

ตารางที่ 2 เกณฑ์พิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบค่าอำนาจจำแนก

ดัชนีค่าอำนาจจำแนก	ความหมาย
1.00	จำแนกดีเลิศ
0.80-0.99	จำแนกดีมาก
0.60-0.79	จำแนกดี
0.40-0.59	จำแนกปานกลาง
0.20-0.39	จำแนกไม่ค่อยได้
0.00-0.19	จำแนกไม่ได้ (ควรตัดทิ้ง สร้างข้อสอบใหม่)

ระยะที่ 3 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่สมบูรณ์ตามมาตรฐานครุศึกษากำหนด ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 2 มาจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับ ผู้เชี่ยวชาญด้าน ด้านการบริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 9 คน เพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู และนำมาสังเคราะห์และสรุปผล

คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญมีดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการศึกษา
3. เป็นผู้มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษเป็นต้นไป
4. เป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มาวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนั้นมาเขียนเป็นความเรียง (Content Analysis) ในการพัฒนาแบบทดสอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย ทางด้านมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนอย่างสมบูรณ์โดยสรุปผลการวิจัย ดังนี้ เครื่องมือในการวิจัยเป็นข้อคำถามจำนวน 152 ข้อ

แบบทดสอบมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการในโรงเรียน ภาวะผู้นำทางการศึกษา การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร การติดต่อสื่อสารในองค์กร การบริหารจัดการชั้นเรียน การทำงานเป็นทีม การจัดทำโครงการทางวิชาการ การจัดโครงการฝึกอบรม การจัดการโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา การจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน

แบบทดสอบมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วย หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการคุณภาพการศึกษา การจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแบบทดสอบ (Exam Development)

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษาและด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความยากง่าย (p) และค่าจำแนก (r) มีรายละเอียดดังนี้

แบบทดสอบมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษา

ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการในโรงเรียน ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.37 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.57 – 0.85 ภาวะผู้นำทางการศึกษาได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.46 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 การคิดอย่างเป็นระบบ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.24 – 0.36 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.42 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.91 การติดต่อสื่อสารในองค์กร ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.42 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 การบริหารจัดการชั้นเรียน ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.46 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.69 – 0.91 การทำงานเป็นทีม ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 การจัดทำโครงการทางวิชาการได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 การจัดโครงการฝึกอาชีพ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.26 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.69 – 0.89 การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.36 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 การจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.37 และค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.65 – 0.81 และ การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.31 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.91

แบบทดสอบมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษาได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.36 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 การจัดการคุณภาพการศึกษา ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.32 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.89 การจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.26 – 0.39 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.59 – 0.89 การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.36 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.91 การดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.32 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.21 – 0.46 และ ค่าจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.69 – 0.89

ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1-2 มาจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญด้าน ด้านการบริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 9 คน เพื่อพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู และนำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นความเรียงดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ติดตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดต่าง ๆ ของครุสภาเพื่อเลือกใช้ข้อสอบที่วัดคุณลักษณะที่ต้องการนั้นอย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดโดยการใช้แบบทดสอบต้องให้เหมาะสมกับระดับกลุ่มและที่สำคัญการใช้แบบทดสอบต้องให้เกิดความยุติธรรมมากที่สุดทั้งในด้านของข้อคำถามที่ใช้ และวิธีดำเนินการสอบต้องมีขั้นตอนและหลักฐาน ในที่จริงควรสอบวัดหลาย ๆ ด้าน และใช้ข้อสอบหลาย ๆ อย่าง ประกอบกันเพื่อให้ครอบคลุมมาตรฐานของครุสภา ซึ่งแบบทดสอบที่ใช้ได้ผลตามเป้าหมายจะต้องเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพดี ซึ่งผลคะแนนจากการสอบเป็นเพียงตัวเลขในมาตราจัดอันดับ (Ordinal Scale) จึงควรคำนึงถึงในการแปลคะแนนที่ได้จากการสอบและการใช้แบบทดสอบควรพยายามใช้ผลการสอบที่ได้ให้กว้างขวางหลาย ๆ ด้านและคะแนนที่ได้จากการสอบในแต่ละครั้ง ต้องถือว่าเป็นคะแนนที่เกิดจากความสามารถของแต่ละบุคคล สิ่งสำคัญพึงระวังการสอบที่ทำให้นักศึกษาได้เปรียบ เช่น การใช้แบบทดสอบชุดเดิม การสอบแต่ละครั้งควรจะมีการตรวจให้คะแนนผลการสอบอย่างเป็นปรนัยและชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญยังแนะนำกระบวนการออกแบบทดสอบควรการสร้างและพัฒนาแบบวัดความรู้ แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน 1) กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด 2) เลือกชนิดและรูปแบบคำถาม 3) เขียน (ร่าง) ข้อคำถาม 4) จัดเรียงทำและทำรูปเล่ม 5) ตรวจ ปรับปรุงแก้ไข 6) ตรวจสอบคุณภาพ โดยเฉพาะการออกข้อสอบควรคำนึงถึงการวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้าน 1) ความจำ เป็นความสามารถในการจดจำหรือระลึกถึงเรื่องราวที่เคยเรียนรู้ เคยมีประสบการณ์มาก่อน ความรู้จำเพาะเรื่อง เป็นการระลึกข้อมูลในส่วนย่อย ที่เฉพาะเรื่องและแยกเป็นส่วนใด ๆ ความรู้จำวิถีทางและวิธีการดำเนินการเฉพาะเรื่องเป็นการระลึกถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระเบียบแบบแผน ประเพณีแนวโน้มน และลำดับก่อนหลังแยกประเภทและจัดหมวดหมู่ ความรู้จำเรื่องสากลและนามธรรม เป็นการระลึกข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ ข้อสรุปทั่วไป ทฤษฎีและโครงสร้าง 2) ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการอธิบายสื่อความหมายและขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยคำพูดหรือภาษาของตน พฤติกรรมที่ใช้วัดความเข้าใจ ได้แก่ การแปลความ เป็นการให้ความหมายจับใจความให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ของสิ่งหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการสื่อความหมายรวมทั้งการแปลใจความ การตีความเป็นการอธิบายความหมายและสรุปเรื่องราวด้วยการจัดระเบียบหรือเรียบเรียงเนื้อหาใหม่ การขยายความ การเป็นขยายเนื้อหาความรู้ที่เนื้อไปกว่าความรู้ 3) การนำไปใช้ เป็นความสามารถที่ต้องทำความเข้าใจอย่างทอ่งแท้ในวิธีการ หลักการ แนวคิดหรือนามธรรมเรื่องนั้น ๆ 4) การวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกแยะ แดกเป็นขั้นส่วนย่อย ๆ จัดเรียงเป็นลำดับของส่วนย่อย ๆ นั้นให้เห็นความสำคัญ 5) การสังเคราะห์เป็นความสามารถในการรวม ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกันให้เป็นเรื่องเดียวในลักษณะการจัดเรียงรวบรวมที่มีแบบแผนหรือโครงสร้างใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน 6) การประมาณค่าเป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ทั้งเนื้อหาและวิธีการเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการที่เกิดขึ้นอาจจะกำหนดขึ้นเองจากความรู้ประสบการณ์ และความวัดความเที่ยงตรง (Validity) ซึ่งเป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถ วัดได้ตรงตามลักษณะหรือ

จุดประสงค์ที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความถนัด เจตคติ จริยธรรม บุคลิกภาพ และอื่น ๆ แบบทดสอบทุกฉบับจะต้องมีคุณภาพด้วย ความเที่ยงตรงจึงจะเชื่อได้ว่าเป็นแบบทดสอบที่ดี และผลที่ได้จากการวัดจะต้องตรงตามที่ต้องการ ความเที่ยงตรงในการวัด จำแนกตามคุณลักษณะหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวัดแบ่งได้เป็น 1) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง วัดได้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัด 2) ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์ (Criterion – Related Validity) หมายถึง ผลการวัดได้สัมพันธ์กับเกณฑ์ที่ต้องการ มี 2 ลักษณะ ความเที่ยงตรงเชิงสภาพ ใช้การประเมิน เช่น ความสามารถทางทฤษฎีและปฏิบัติ ต้องสอดคล้องกัน มีลักษณะวัดเวลาเดียวกัน (x และ y เวลาเดียวกัน) หรือ การที่ผู้วิจัยประเมินใช้ ข้อสอบประเมิน กับคนที่คนที่รู้จักประเมิน ได้ผลประเมินตรงกัน แสดงว่าตรงตามสภาพ ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ ใช้การประเมิน เช่น ความสามารถแต่ มีลักษณะวัดเวลาต่างกัน โดยวัดปัจจุบัน และวัดในอนาคต (x และ y เวลาต่างกัน) 3) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ซึ่งวัดได้ตรงตามลักษณะหรือตามทฤษฎี ครอบคลุมตามคุณลักษณะของโครงสร้างของเครื่องมือมาตรฐาน ซึ่งค่าดัชนีความยากของข้อสอบหรือดัชนีค่าความง่ายของข้อสอบ เป็นดัชนีที่แสดงถึงระดับความยาก ง่ายของข้อสอบซึ่งสามารถหาได้ ทั้งข้อสอบแบบปรนัย และแบบอัตนัย และค่าดัชนีอำนาจจำแนก สำหรับอำนาจจำแนกของข้อสอบอิงเกณฑ์นั้นจะเป็นค่าอำนาจจำแนก ระหว่างกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการเรียนรู้หรือกลุ่มที่ยังไม่รู้ (Non master) กับกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ แล้วหรือที่รู้ แล้ว (Master) ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบอิงเกณฑ์ที่เช่นเดียวกับข้อสอบอิงกลุ่มคือมีค่าอำนาจจำแนกต้องอยู่ ระหว่าง -1 ถึง +1 และสุดท้ายหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ เป็นความคงที่ของคะแนนที่ได้จากการ สอบ นักศึกษาคนเดียวกันหลายครั้งในแบบทดสอบชุดเดิม ซึ่งก็คือคุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถให้คะแนน แก่ผู้สอบได้อย่างคงที่แน่นอน เพราะฉะนั้นการพัฒนาหลักสูตรและตำราเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะนำไปพัฒนาทดสอบนักศึกษาเพื่อพิจารณาว่าเนื้อหาใดที่นักศึกษามักเกิดมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนซึ่งจะเป็น ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและตำราเรียนและแบบทดสอบมาตรฐานด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษาและมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังนำไปใช้เป็นตัวอย่างข้อสอบให้กับอาจารย์ ที่เข้ารับการอบรมให้สามารถสร้างข้อสอบได้อย่างมีคุณภาพมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยดำเนินการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

แบบทดสอบมาตรฐานด้านการบริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ทฤษฎีและหลักการ บริหารจัดการในโรงเรียน ภาวะผู้นำทางการศึกษา การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร การติดต่อสื่อสารในองค์กร การบริหารจัดการชั้นเรียน การทำงานเป็นทีม การจัดทำโครงการทางวิชาการ การจัดโครงการฝึกอบรม การจัดการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา การจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน เหมือนดัง สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (2557) และ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 4) ได้กำหนด มาตรฐานความรู้ประกอบด้วยความรู้ดังต่อไปนี้ 1) ความเป็นครู 2) ปรัชญาการศึกษา 3) ภาษาและวัฒนธรรม 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) หลักสูตร 6) การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 7) การวิจัยเพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้ 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9) การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ 10) การประกันคุณภาพการศึกษา 11) คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ และแบบทดสอบมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วย หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติ การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการคุณภาพการศึกษา การจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล (2558, หน้า 253) ครูจะต้องเข้าใจและตระหนักระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา ในผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแบบทดสอบ (Exam Development) ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ติดตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดต่าง ๆ ของครุสภาเพื่อเลือกใช้ข้อสอบที่วัดคุณลักษณะที่ต้องการ นั้นอย่างใกล้ชิดกับความเป็นจริงมากที่สุดโดยการใช้แบบทดสอบต้องให้เหมาะสมกับระดับกลุ่มและที่สำคัญการใช้แบบทดสอบต้องให้เกิดความยุติธรรมมากที่สุดทั้งในด้านของข้อคำถามที่ใช้ และวิธีดำเนินการสอบต้องมีขั้นตอนและหลักฐาน ในที่จริงควรสอบวัดหลาย ๆ ด้าน และใช้ข้อสอบหลาย ๆ อย่าง ประกอบกันเพื่อให้ครอบคลุมมาตรฐานของครุสภา ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองการปกครองของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงตลอด ทำให้นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการก็ถูกปรับเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ เพราะฉะนั้นผู้ออกข้อสอบมาตรฐานควรติดตามข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อความถูกต้องและชัดเจนในการออกแบบทดสอบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

พัฒนาด้านนโยบาย

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรควรนำเอากระบวนการในการพัฒนาแบบทดสอบไปเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยในการออกข้อสอบของอาจารย์
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรควรมีการออกข้อสอบต้องเน้นในเรื่องของการประมวลผลการวัดผล ให้เป็นในลักษณะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรควรทบทวนเกณฑ์การออกข้อสอบโดยให้เน้นการคิดวิเคราะห์มากขึ้น

พัฒนาด้านองค์กร

1. คณะครุศาสตร์สามารถตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของผู้ออกแบบทดสอบได้
2. คณะครุศาสตร์นำข้อสอบที่ได้พัฒนาขึ้นนำไปสอบนักศึกษาใน ปี4 และปี5 เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการสอบบรรจุครู
3. หน่วยงานพัฒนาครูสามารถต่อยอดในการพัฒนาแบบทดสอบวัดมาตรฐานความรู้ ด้านการบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูได้

พัฒนาด้านบุคลากร

1. อาจารย์ได้รับขั้นตอนในการพัฒนาแบบทดสอบและนำไปใช้อย่างถูกต้อง
2. อาจารย์สามารถนำข้อสอบไปใช้ทดสอบนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นมาตรฐานเดียวกัน
3. อาจารย์ในคณะครุศาสตร์ได้รับเกณฑ์พัฒนาวิชาชีพครูเป็นปัจจุบัน ตามมาตรฐานของ

ครุสภา

เอกสารอ้างอิง

ภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2558). เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหารจัดการในสถานศึกษา.

(พิมพ์ครั้งที่ 3). คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

_____. (2560). เอกสารประกอบการสอนวิชาความเป็นครู. คณะครุศาสตร์ :

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2557). มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 16

ตุลาคม 2557, จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2013/content/>

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์คุรุสภา.

**การศึกษาผลการวิเคราะห์ความลำเอียงของแบบทดสอบ Pre O-NET
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3
ด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน
วัชรารวลัย คำทะเนตร**

THE STUDY OF THE RESULT OF THE BIASED PRE O-NET TEST OF AT
PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS UNDER THE OFFICE OF CHAIYAPHUM
EDUCATIONAL SERVICE AREA 3 BY THE DIFFERENCES OF ANALYSIS WAYS.
WATCHARAVALAI KOMTHANATE

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการวิเคราะห์ความลำเอียงของแบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ปีการศึกษา 2560 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธี คือ วิธีแปลงค่าความยาก และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก 2) เพื่อทราบถึงจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน และเพื่อชี้ให้เห็นถึงความลำเอียงของแบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธี คือ วิธีการแปลงค่าความยาก และการใช้ค่าอำนาจจำแนก ผลการวิจัยพบว่า

ในรายวิชาคณิตศาสตร์มีข้อสอบปรนัยจำนวน 17 ข้อ ทำโดยวิธีการแปลงค่าความยาก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 58.82 และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 88.24 ในรายวิชาวิทยาศาสตร์มีข้อสอบที่เป็นข้อสอบปรนัยจำนวน 22 ข้อ ทำโดยวิธีการแปลงค่าความยาก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 16 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 72.73 และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 20 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 90.91 ในรายวิชาภาษาไทยมีข้อสอบปรนัย 30 ข้อ ทำโดยวิธีการแปลงค่าความยาก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 22 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 73.33 และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 24 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ในรายวิชาภาษาอังกฤษมีข้อสอบปรนัย 30 ข้อ ทำโดยวิธีการแปลงค่าความยาก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 23 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 76.67 และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก พบว่ามีข้อสอบที่มีความลำเอียง 24 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 80.00

จากการวิเคราะห์สรุปผลได้ว่า วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกสามารถบอกจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียงได้มากกว่าวิธีการแปลงค่าความยาก

คำสำคัญ : การวิเคราะห์ความลำเอียงของแบบทดสอบ, วิธีการแปลงค่าความยาก, วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก

ครูสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอ่างทอง

ABSTRACT

This research selected the prejudice analysis of Pre O-NET test. Grade 6, Schools under the Office of Chaiphaphum Primary Educational Service Area, Area 3, Academic Year 2017, with the objectives of 1) To study the analysis of the bias of the test in 2 ways, namely the method of difficulty conversion And how to use the classification power 2) To know the number of tests that are biased By using different analytical methods And to point out the prejudice of Prathom Suksa Pre O-NET tests. With the bias analysis of the test, 2 methods, namely the method of difficulty conversion and the use of classification power. The result found that

In mathematics courses, there are 17 multiple choice exams made by difficulty conversion methods there are 10 items of bias that are 58.82 % and how to use discriminate method there were 15 items of bias, 88.24%. In science subjects, with 22 multiple-choice exams there are 16 items of bias, 72.73% and how to use discriminate method there are 20 items of bias, 90.91%. In Thai language courses, with 30 multiple-choice exams made by difficulty conversion methods Found that there were 22 items of bias, 73.33% , and how to use discriminate method there are 24 items of bias, 80.00%. In the English language course, there are 30 multiple choice exams made by the difficulty conversion method. Found that there were 23 items of bias, 76.67 % , and how to use discriminate method there are 24 items of bias, 80.00%

From the analysis concluded that How to use the power of classification can tell the number of tests that are more biased than how to convert the difficulty.

Keywords : bias analysis of pre O-NET test, difficulty conversion method,

ความเป็นมาและความสำคัญ

หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศไทยให้เป็นคนดีและคนเก่ง ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายด้านการศึกษาของประเทศในด้านการประเมินผู้เรียนไว้ว่า ส่งเสริมการประเมินผลในระดับโรงเรียนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งการประเมินผลผลย่อยเพื่อการพัฒนา และการประเมินผลระดับชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ผู้รับผิดชอบจัดการประเมินผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test; O-NET) นั่นคือ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินการออกข้อสอบและจัดสอบทั่วประเทศ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, ม.ป.ป.) จากนโยบายดังกล่าวนี้ ทำให้เขตพื้นที่การศึกษา ต่างตื่นตัวกับการประเมินการทดสอบระดับชาติ เพื่อสร้างความพร้อมและความเข้าใจในการทดสอบหลายเขตพื้นที่การศึกษาจึงให้มี

การสอบเตรียมความพร้อมก่อนทดสอบจริง (Pre O-NET) ให้กับนักเรียนฝึกทักษะต่าง ๆ ให้กับนักเรียน เช่น การฝนกระดาษคำตอบที่ถูกวิธี ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนมีการเตรียมความพร้อมก็จะช่วยให้นักเรียนทำข้อสอบ O-NET จริงได้อย่างมั่นใจ แต่แบบทดสอบทางการศึกษานี้ได้รับข้อวิพากษ์วิจารณ์จากหลายภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ซึ่งมีการกล่าวถึงปัญหาข้อสอบที่มีความกำกวม บางข้อเกินกว่าหลักสูตรกำหนด รวมไปถึงปัญหาข้อสอบผิดและไม่ได้มาตรฐาน และแบบทดสอบ Pre O-NET ก็มีปัญหาเช่นเดียวกันของแบบทดสอบ O-NET

การสร้างแบบทดสอบสำหรับวัดคุณภาพการศึกษาของนักเรียนดังกล่าว ความเที่ยงตรง (Validity) และความยุติธรรม (Fairness) ของแบบทดสอบ ควรจะเป็นคุณภาพของแบบทดสอบที่สำคัญยิ่ง กล่าวคือแบบทดสอบจะต้องไม่มีความลำเอียง (สุภาพรณ์ แดงเพ็ง, 2553) แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงคือแบบทดสอบที่วัดได้ตรงวัตถุประสงค์ยุติธรรมเมื่อนำไปวัดกับผู้สอบมีความสามารถเท่าเทียมกันผลคะแนนต้องไม่แตกต่างกันมากเท่าที่ควร ความลำเอียงของข้อสอบมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของแบบทดสอบ และแบบทดสอบไม่ว่าจะทดสอบเรื่องอะไร ควรได้รับการวิเคราะห์ความลำเอียงก่อนที่จะนำไปใช้ในการสอบจริงทุกครั้ง เพื่อให้แบบทดสอบที่มีความยุติธรรมสำหรับผู้เข้าสอบ โดยเฉพาะแบบทดสอบที่นำไปใช้กับกลุ่มผู้สอบจำนวนมาก ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ สังคม ภาษา และเชื้อชาติ แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ หรือเข้าทำงานนั้น นอกจากจะต้องเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพในด้านความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงแล้ว แบบทดสอบดังกล่าวควรมีคุณลักษณะที่สำคัญคือให้ความเสมอภาคความยุติธรรมกับผู้สอบทุกคนไม่เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกับกลุ่มผู้สอบใดกลุ่มผู้สอบหนึ่ง โดยเฉพาะไม่ว่าผู้สอบจะมีความแตกต่างกันในด้านเพศ ภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรม ศาสนา สภาพเศรษฐกิจและสังคม สภาพภูมิศาสตร์และประสบการณ์ส่วนตัว ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้ เป็นคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ปราศจากความลำเอียงนั่นเอง ความลำเอียงหรือความไม่ยุติธรรมของแบบทดสอบเป็นเรื่องที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์และมีผู้ให้ความสนใจ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้คงเป็นเพราะแบบทดสอบเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัด การนำเครื่องมือที่มีความลำเอียงในการวัดมาใช้จึงไม่อาจแน่ใจได้ในเรื่องความถูกต้องของผลการวัด ข้อวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวมักเกี่ยวข้องกับเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบของกลุ่มผู้สอบที่มีลักษณะบางประการแตกต่างกันในเรื่อง เพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือภาษาถิ่น สาเหตุที่ทำให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้สอบต่างกลุ่มกัน อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ แต่สาเหตุประการหนึ่งน่าจะมาจากความลำเอียงของแบบทดสอบที่ใช้ก็เป็นได้ การนำแบบทดสอบที่มีความลำเอียงทางการวัดไปใช้จึงเป็นการไม่ยุติธรรมแก่ผู้สอบและผลที่ได้จากการวัดก็ไม่สามารถสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้สอบได้ ทั้งนี้เพราะแต่ละกลุ่มมีการได้เปรียบเสียเปรียบกันในการตอบข้อสอบข้อเดียวกัน ตัวอย่างเช่น กลุ่มเพศชายเคยผ่านหรือเรียนรู้เนื้อหาที่ถูกทดสอบมากกว่ากลุ่มเพศหญิง แล้วจะทำให้กลุ่มเพศชายมีโอกาสนในการตอบข้อสอบนั้นถูกมากกว่าเพศหญิง ในกรณีดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มเพศชายตอบคำถามโดยใช้ความสามารถทางสมองขั้นความรู้ความจำ ในขณะที่เพศหญิงจะตอบคำถามข้อนั้นได้ต้องใช้ความสามารถทางสมองสูงกว่าขั้นความรู้ความจำ หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง การนำเอาภาษาถิ่นหรือคำศัพท์ทางด้านวิชาการที่ทราบกันอยู่ในวงจำกัดมาใช้ ข้อสอบข้อนั้นจึงอาจเป็นข้อสอบที่ยากสำหรับ

กลุ่มหนึ่งและง่ายสำหรับอีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งทำให้ข้อสอบเกิดความลำเอียงในผลการวัดได้ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2550)

การวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ การวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ มี 2 กลุ่ม ได้แก่การวิเคราะห์ตามทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory) การวิเคราะห์ตามทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (Item Response Theory) ได้แก่ ฟังก์ชันโลจิสติก (Logistic Function) และ ฟังก์ชันโค้งปกติสะสม (Normal Ogive Function) การวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบตามทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบนี้ มีวิธีตรวจสอบที่ซับซ้อน มักใช้กับกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ และมีค่าใช้จ่ายที่สูงพอสมควร ต่างจากการวิเคราะห์ตามทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิมมีวิธี การแปลงค่าความยาก การใช้ค่าอำนาจจำแนก การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ด้วยโคสแควร์ วิธีการวิเคราะห์ที่กล่าวมานั้น กระบวนการในการตรวจสอบไม่ยุ่งยากซับซ้อน เสียค่าใช้จ่ายไม่สูงมากนัก ใช้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กและสามารถอธิบายให้บุคคลทั่วไปเข้าใจได้ง่าย

ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาความลำเอียงของแบบทดสอบ Pre O-NET ซึ่งแบบทดสอบดังกล่าวจัดสร้างขึ้นโดยคณะกรรมการการสร้างข้อสอบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต3ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 4 รายวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และ อังกฤษ ที่ใช้สอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัด ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงตามทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม 2 วิธีการ คือ การแปลงค่าความยากและการใช้ค่าอำนาจจำแนก ว่าแบบทดสอบนั้นจะพบข้อสอบที่มีความลำเอียงหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธี คือ วิธีแปลงค่าความยากและวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก
2. เพื่อทราบถึงจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาวิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธีการคือ 1) วิธีแปลงค่าความยาก และ 2) วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก ตามการตรวจสอบด้วยทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม (Classical test theory)

ด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธี ได้แก่ 1) วิธีแปลงค่าความยาก 2) วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก

2. ตัวแปรตาม คือ จำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียง

ด้านระยะเวลา

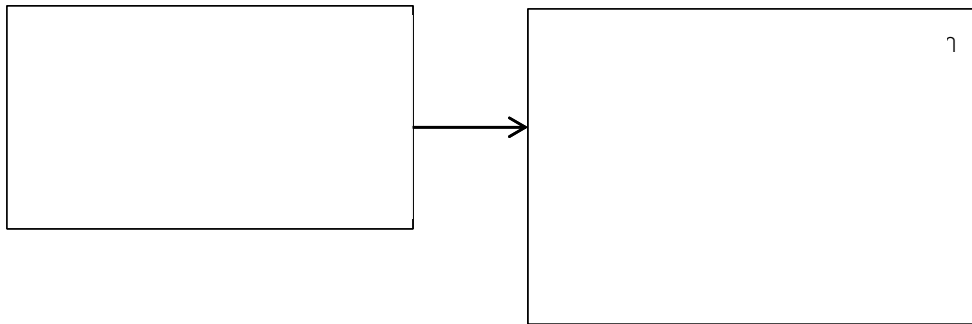
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ประเด็นที่ศึกษาคือ ความลำเอียงของข้อสอบของแบบทดสอบ Pre O-NET ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน โดยอาศัยกรอบความคิด ดังนี้

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวน 187 โรงเรียนและจำนวนนักเรียน 2,584 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3, 2560)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sampling random sampling) จำนวน 336 คน จากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan (สุมินท์ สีสาย, 2555)

เครื่องมือวิจัย

แบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 ฉบับ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบ Pre O-NET วิชาคณิตศาสตร์	จำนวน 17 ข้อ
2. แบบทดสอบ Pre O-NET วิชาวิทยาศาสตร์	จำนวน 22 ข้อ
3. แบบทดสอบ Pre O-NET วิชาภาษาไทย	จำนวน 22 ข้อ
4. แบบทดสอบ Pre O-NET วิชาภาษาอังกฤษ	จำนวน 23 ข้อ

ซึ่งทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เป็นผู้จัดทำ โดยแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าความยาก (p) รายข้อ อยู่ระหว่าง 0.23-0.61 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.15-0.46 แบบทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าความยาก (p) รายข้อ อยู่ระหว่าง 0.15-0.50 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.08-0.56 แบบทดสอบวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าความยาก (p) รายข้อ อยู่ระหว่าง 0.19-0.45 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.07-0.33

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จากจำนวนโรงเรียนสังกัด 187 โรงเรียน มีกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. จัดทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

2. ติดต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตฯ เพื่อขอข้อมูลการตอบของนักเรียนที่เข้าสอบ Pre O-NET พร้อมเฉลยทุกวิชาที่ใช้ในการสอบครั้งนี้ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มา เพื่อจัดเตรียมในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาความลำเอียงของข้อสอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงข้อสอบ 2 วิธี คือ วิธีแปลงค่าความยาก และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก

2. หาจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียง จากการวิเคราะห์ความลำเอียง 2 วิธี คิดเป็นร้อยละความลำเอียง จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด พิจารณาวิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบเปรียบเทียบจำนวนข้อสอบที่ลำเอียงแต่ละวิธีการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความลำเอียงข้อสอบ ตามหลักการและขั้นตอนของวิธีแปลงค่าความยาก และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียง

วิธีการวิเคราะห์	คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ภาษาไทย			ภาษาอังกฤษ		
	จำนวนข้อสอบ	ลำเอียง (ข้อ)	ร้อยละ	จำนวนข้อสอบ	ลำเอียง (ข้อ)	ร้อยละ	จำนวนข้อสอบ	ลำเอียง (ข้อ)	ร้อยละ	จำนวนข้อสอบ	ลำเอียง (ข้อ)	ร้อยละ
ความลำเอียง												
วิธีการแปลงค่าความยาก	17	10	58.82	22	16	72.73	30	22	73.33	30	23	76.67
วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก	17	15	88.24	22	20	90.91	30	24	80.00	30	24	80.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ ด้วยวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก ให้จำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียงมากกว่าวิธีการแปลงค่าความยากทั้ง 4 รายวิชา คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.79 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยได้ผลเป็นดังนี้ คือ การวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลจากการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธีคือ การแปลงค่าความยาก และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียง โดยคิดเป็นร้อยละของจำนวนข้อสอบทั้งหมดในแต่ละรายวิชา ซึ่งให้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ว่า ในรายวิชาคณิตศาสตร์มีข้อสอบปรนัยจำนวน 17 ข้อ วิธีการแปลงค่าความยากสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 58.82 จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 88.24 ในรายวิชาวิทยาศาสตร์มีข้อสอบที่เป็นข้อสอบปรนัยจำนวน 22 ข้อ วิธีการแปลงค่าความยากสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 16 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 72.73 จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 20 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 90.91 จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด ในรายวิชาภาษาไทยมีข้อสอบปรนัย 30 ข้อ วิธีการแปลงค่าความยากสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 22 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 73.33 จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 24 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 80.00 จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด ในรายวิชาภาษาอังกฤษมีข้อสอบปรนัย 30 ข้อ วิธีการแปลงค่าความยากสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 23 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 76.67 จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกสามารถบอกให้ทราบว่าข้อสอบที่มีความลำเอียง 24 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 80.00 จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด และเมื่อพิจารณาคุณภาพการวิเคราะห์ วิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกสามารถบอกจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียงได้มากกว่าวิธีการแปลงค่าความยาก

อภิปรายผล

การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธี คือ วิธีแปลงค่าความยาก และวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกนั้น วิธีการแปลงค่าความยากจะเป็นวิธีการที่พบข้อสอบที่มีความลำเอียงได้น้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตสุตา ธราพร (2539) พบว่าวิธีแปลงค่าความยากของข้อสอบ มีข้อสอบที่มีความลำเอียงน้อยที่สุด เมื่อทำการเปรียบเทียบกับวิธีวิเคราะห์ความลำเอียงกับวิธีอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิตเมธา ทาสมบุญ (2539) วิธีแปลงค่าความยากของข้อสอบเป็นวิธีที่พบจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียงน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ จันตะไพร (2546) ที่พบว่าวิธีการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ พบจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียงมากกว่าวิธีแปลงค่าความยาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ก็แสดงให้เห็นว่า วิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงข้อสอบด้วยวิธีใช้ค่าอำนาจจำแนกได้ผลการวิเคราะห์ที่ดีกว่าสามารถพบข้อสอบที่มีความลำเอียงมากกว่าวิธีการแปลงค่าความยาก การที่ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบ 2 วิธีนี้นั้น เป็นการวิเคราะห์ที่บุคคลทางการศึกษาหรือบุคคลอื่น สามารถเข้าใจได้ง่ายและวิธีการวิเคราะห์ที่ไม่ซับซ้อนอะไรมากมายยากกว่าการจะเข้าใจ จึงได้นำมาเปรียบเทียบกัน จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบด้วยวิธีการใช้ค่าอำนาจจำแนกนั้นเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เหมาะสมที่สุด ให้ผลความลำเอียงของข้อสอบได้ดีกว่าการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบด้วยวิธีการแปลงค่าความยาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ruder and other. (1984) ซึ่งกล่าวว่า วิธีการแปลงค่าความยากเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในทาง

ปฏิบัติ สำหรับแบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 นั้น จากวิธีการวิเคราะห์ความลำเอียงข้อสอบทั้ง 2 วิธี พบว่า ใน 4 รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ นั้น ในทุกรายวิชาพบข้อสอบที่มีความลำเอียงเกินร้อยละ 50 ของจำนวนข้อสอบทั้งหมด จึงทำให้ทราบว่า แบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 นี้ มีความลำเอียงของข้อสอบทุกรายวิชา จึงควรปรับปรุงข้อสอบให้ปราศจากความลำเอียงของข้อสอบ ซึ่งจากงานวิจัยนี้ พบว่าวิธีการที่วิเคราะห์และสามารถพบข้อสอบที่มีความลำเอียงได้มากที่สุด คือ วิธีแปลงค่าอำนาจจำแนก เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่ไม่ซับซ้อน เช่นเดียวกับการแปลงค่าความยาก แต่สามารถพบจำนวนข้อสอบที่มีความลำเอียงได้มากกว่าวิธีแปลงค่าความยาก แบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 นั้น แบบทดสอบนี้ ยึดแนวข้อสอบมาจากแบบทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นส่วนใหญ่ อาจจะปรับข้อความหรือสถานการณ์ให้เป็นปัจจุบันมากขึ้น จึงเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อที่จะสะท้อนถึงความลำเอียงของข้อสอบของแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถของนักเรียนในระดับชาติ ว่ามีความลำเอียงของข้อสอบมากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความลำเอียงข้อสอบ ศึกษาและเปรียบเทียบทั้ง 2 วิธีการ ซึ่งทั้ง 2 วิธีการ บ่งชี้ให้เห็นว่าแบบทดสอบ Pre O-NET ทั้ง 4 รายวิชา มีจำนวนข้อสอบที่ลำเอียงอยู่หลายข้อด้วยกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นเอกสารอ้างอิงเพื่อให้ทางสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พิจารณาปรับปรุงแบบทดสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 4 รายวิชานี้ในรายข้อที่พบความลำเอียงของข้อสอบ เพื่อให้แบบทดสอบเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพ เทียบตรงและปราศจากความลำเอียง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยต่อไป

จากการวิจัยศึกษาการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบเป็นการวิเคราะห์ตามทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม (Classical test theory) ด้วยวิธีแปลงค่าความและการใช้ค่าอำนาจ ยังมีการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบด้วยทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ (Item response theory) โดยใช้ฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ของโมเดล ได้แก่ ฟังก์ชันโลจิสติก (Logistic Function) และฟังก์ชันโค้งปกติสะสม (Normal Ogive Function) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบด้วยทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบเช่นกัน และควรมีการนำเทคโนโลยีพัฒนาการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบให้เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่สามารถใช้งานได้ง่าย เหมาะสมกับบุคลากรทางสายการศึกษา หรือสายงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการออกแบบการทดสอบต่าง ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิตสุตา ธารพร. (2539). การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบจากแบบทดสอบ
โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบความเข้าใจทางภาษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(วัดผลการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตเมธา ทาสมบุญ. (2539). การวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบจากแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของ
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(วัดและ
ประเมินผลการศึกษา), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประเสริฐ จันทะไพร. (2546). การวิเคราะห์ความลำเอียงของข้อสอบตามทฤษฎีคลาสสิคอล 5 วิธี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนันท์ สipay. (2558). เอกสารประกอบการสอนวิทยาการวิจัย. ชัยภูมิ. สถาบัน
ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สุภาภรณ์ แดงเพ็ง. (2553). การเปรียบเทียบความลำเอียงของแบบทดสอบคณิตศาสตร์ในการ
ประเมินคุณภาพการศึกษาระดับท้องถิ่น ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ระหว่างวิธีแมนเทิล-แฮนส์เซลและโค้งลักษณะข้อสอบ 3
พารามิเตอร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การวัดผลและการวิจัย
การศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์. (2550). ความลำเอียงของข้อสอบ. ใน วารสารรามคำแหง, ปีที่ 24(ฉบับที่ 4),
74-78.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กระทรวง
ศึกษาธิการ : [ม.ป.ท]
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [ม.ป.ป.]. แนวทางการใช้
ข้อสอบ Pre O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.]
- Ruder, L.M., & other. (1980). A Monte Carlo Comparison of Seven Biased Item
Detection Techniques. Journal of Educational Measurement, 80(17), 1-10.

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการศาสตร์พระราชา
เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู
ศรวาส์ สิริ¹, ขวัญชัย ขวัญ²

ORGANIZING LEARNING ACTIVITIES INTEGRATING WITH THE KING
BHUMIBOL'S SCIENCES TO PROMOTE THE PUBLIC MIND OF THE TEACHER
PROFESSIONAL STUDENTS
SORAWAT SIRI¹, KHWANCHAI KHUANA²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) โดยใช้รูปแบบ One Group Pretest-Posttest Design มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู 2) เพื่อศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา 3) เพื่อศึกษาความคงทนของจิตสาธารณะในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการทดลองเป็น นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2561 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู 2) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 8 แผน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติบรรยาย และ t-test

ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 8 แผน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.71) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.32) ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. นักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะในระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. นักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะในระยะหลังทดลองและติดตามผล ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้, บูรณาการ, ศาสตร์พระราชา, จิตสาธารณะ, นักศึกษาวิชาชีพครู

¹อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²อาจารย์ประจำโปรแกรมหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ABSTRACT

This research being Quasi-Experimental research which formed one group pretest-posttest design is to aim at 1)creating the instruction model based on the king bhumibol's sciences promoting the student teachers' public mind 2)studying the student teachers' public mind who had joined the experiment group through using the instruction model based on the king bhumibol's sciences 3)studying the retention of the student teachers' life skills during the post and follow-up period of experiment. Participants were included 15 student teachers of social study program on the semester 2" in academic year 2018. The tools used in the research included 1) the life skill questionnaire 2) the model of instruction based on sufficiency economy philosophy. Statistics employed in the analysis included basic statistics: $\bar{x}$ and S.D. and t-test for dependent.

The research found that

1. The eight lesson plans of the instruction model based on the king bhumibol's sciences promoting the student teachers' public mind had an average ($\bar{x}$) at 4.71 and the standard deviation (S.D.) at 0.32 which were the most appropriate.
2. The students who joined into the experiment group used the model of instruction model based on the king bhumibol's sciences were significantly higher post-experiment score than pre-experiment score at the level of .01.
3. The students who joined into the experiment group used the model based on the king bhumibol's sciences had not significantly the difference between the post and follow-up period of the experiment score at the level of .05.

Keywords : Learning activities, Integration, Sufficiency Economy Philosophy, Teacher Professional Students

ความเป็นมาและความสำคัญ

แนวคิดการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560) ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเด็นภายในประเทศ อาทิคุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของ การกระจายรายได้และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้จึงได้กำหนด วิสัยทัศน์ ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคน

ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผืนป่ากำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดัก ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ ลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษา แห่งชาติ ได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ปณิธา ดิศกุล (2560) กล่าวว่า “ศาสตร์พระราชา” ได้รับการยกย่องในระดับโลกและสอดคล้องกับ “วาระของโลก” คือ เป้าหมาย “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ขององค์การสหประชาชาติ (SDG2030) คือ ๑๕ ปีข้างหน้า ได้แก่ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยมากกว่า ๔๐ ปี และได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การ สหประชาชาติ โดยนายโคฟี อันนัน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์” เมื่อ ๑๐ ปีที่ผ่านมา เนื่องจากเห็นว่า เป็นปรัชญาที่สามารถ สร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง สุขุมชน สู่สังคมในวงกว้างขึ้นในที่สุด โดยองค์การสหประชาชาติได้สนับสนุนให้ ประเทศที่เป็นสมาชิกทั่วโลก ได้ยึดถือเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอนกระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวว่า ศาสตร์พระราชา เป็นศาสตร์ที่ครอบคลุมถึงเรื่อง เอกลักษณ์ของชนชาติไทย เช่น การอ่อนน้อม ถ่อมตน การเป็นสุภาพชน ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นคุณงามความดีของคนไทย ที่บรรพชนไทยได้ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาทรงให้ข้อคิดการประพฤติปฏิบัติตน อยู่อาศัยด้วยฐานะ คบคน ด้วยความดี มีมิตรภาพด้วยความรักความผูกพัน และขอให้มีความกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดาผู้มีพระคุณ ประเทศชาติ และพระมหากษัตริย์ ถ้าทุกคนปฏิบัติตามศาสตร์ของพระราชาแล้ว ก็จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ประเทศชาติก็จะมีแต่คนดี และทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมเกิดความสมดุลและยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ให้ความสำคัญกับ “จิตสาธารณะ โดยให้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด “จิตสาธารณะ” ไว้เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนอีกข้อหนึ่ง โดยที่สถานศึกษาต้องมีชั่วโมงให้เด็กทำกิจกรรมสาธารณะ รวม 165 ชั่วโมง โดยใน ป.1-ป.6 จะต้องทำกิจกรรม 60 ชั่วโมง มัธยมศึกษาตอนต้น 45 ชั่วโมง และมัธยมศึกษาตอนปลาย 60 ชั่วโมง นับว่าเป็นสิ่งดียิ่ง เพราะเป็น การช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์มากขึ้น ซึ่ง จิตสาธารณะนี้จะติดตัวเขาไปจนเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคม และร่วมสร้าง สังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น นักศึกษาวิชาชีพรูซึ่งจะไปเป็นครูในอนาคตควรจะเป็นแบบอย่างในการเป็นผู้มีจิตสาธารณะตามศาสตร์พระราชาแก่นักเรียนในโรงเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพรู โดยการจัดทำรูปแบบการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ให้เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตกับนักเรียนในโรงเรียนที่นักศึกษาวิชาชีพรูจะไปฝึกประสบการณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพรู
2. เพื่อศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพรูที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา
3. เพื่อศึกษาความคงทนของจิตสาธารณะในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลของนักศึกษาวิชาชีพรูที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา

สมมุติฐานการวิจัย

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชามีผลต่อการส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพรู

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาวิชาชีพรู ชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 450 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

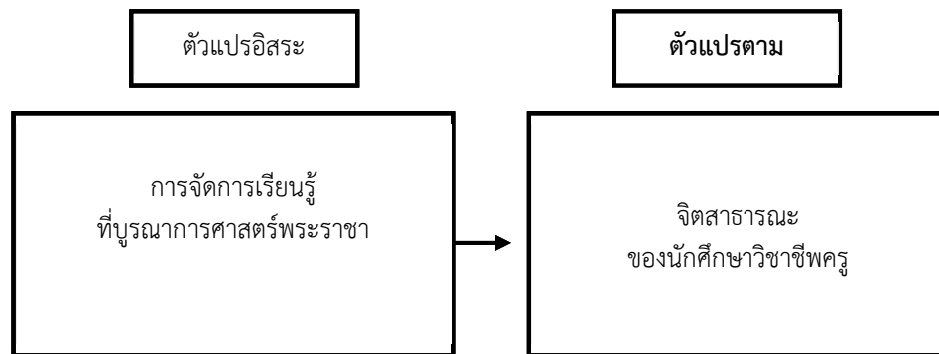
นักศึกษาวิชาชีพรู ชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2561 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ จิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพรู

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู
2. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ

ของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 8 แผน

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู

แบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดจากตำรา เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับจิตสาธารณะ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามจิตสาธารณะให้ครอบคลุมนิยามศัพท์ ประกอบด้วย ด้านที่ 1 จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง (Self-Consciousness) ด้านที่ 2 จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น (Others Oriented Consciousness) และด้านที่ 3 จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสำนึกสาธารณะ (Social or Public Consciousness)

1.2 สร้างแบบสอบถามจิตสาธารณะให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน โดยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ดังกล่าวได้จำนวน 25 ข้อซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ แบบสอบถามจิตสาธารณะดังกล่าวเป็นแบบสอบถามให้ผู้ตอบประเมินตนเองมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้มาตราส่วน ประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การ แปลความหมายดังนี้ ตั้งแต่ระดับ (1) ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของตนเองน้อยที่สุด จนถึงระดับ (5) ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของตนเองมากที่สุด จำนวน 25 ข้อ

การตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ จะให้ผู้ตอบได้สำรวจและประเมินตนเองในแต่ละข้อความว่าเป็นจริงตรงกับความเป็นจริงของตนเองมากน้อยเพียงใด โดยมีคำตอบให้เลือกดังต่อไปนี้

- บ่อยครั้ง
- บางครั้ง
- ครั้ง
- 5 = ทุกครั้ง หมายถึง พฤติกรรมตามข้อความนั้นท่านได้ปฏิบัติอยู่ในระดับทุกครั้ง
- 4 = บ่อยครั้ง หมายถึง พฤติกรรมตามข้อความนั้นท่านได้ปฏิบัติอยู่ในระดับ
- 3 = บางครั้ง หมายถึง พฤติกรรมตามข้อความนั้นท่านได้ปฏิบัติอยู่ในระดับ
- 2 = นาน ๆ ครั้ง หมายถึง พฤติกรรมตามข้อความนั้นท่านได้ปฏิบัติอยู่ในนาน ๆ
- 1 = ไม่เคย หมายถึง พฤติกรรมตามข้อความนั้นท่านไม่เคยปฏิบัติ

เกณฑ์การให้คะแนน

การคิดคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามด้วยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จะเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 5.00 สำหรับการแปลผล ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย

ความหมาย

- 4.50 - 5.00 คะแนนจิตสาธารณะอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 คะแนนจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก
- 2.50 - 3.49 คะแนนจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 - 2.49 คะแนนจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.49 คะแนนจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถามจิตสาธารณะ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านศาสตร์พระราชา ด้านการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่า IOC และตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ พิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามที่สร้างขึ้นว่าสามารถวัดได้ตรงตามลักษณะต่าง ๆ ตามนิยามศัพท์ของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามจิตสาธารณะมาคำนวณหาค่า IOC แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ได้จำนวน 25 ข้อ อีกทั้งนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) ของแบบสอบถามจิตสาธารณะ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจิตสาธารณะที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ และการหาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จำนวน 25 ข้อไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักศึกษาวิชาชีพครูที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 0.25 - 0.62 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับตั้งแต่ 0.85

2. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดของหลักการ แนวคิด ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับศาสตร์ พระราชาและรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่ บูรณาการศาสตร์พระราชาให้เหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

2.2 สร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อ ส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์ในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำรูปแบบดังกล่าวเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านศาสตร์พระราชา ด้านการศึกษาและด้านการวัดและ ประเมินผล จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ กระบวนการ ระยะเวลาที่ดำเนินการ วิธีการดำเนินการและการประเมินผล ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.3 นำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริม จิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำแผนรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริม จิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยแต่ละกิจกรรมเน้นทั้งจิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง จิตสำนึกเกี่ยวกับ ผู้อื่นและจิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสำนึกสาธารณะ

2. จัดเตรียมอุปกรณ์ ชุดกิจกรรมรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้ลงมือฝึกปฏิบัติ

3. ประสานไปยังประธานโปรแกรมวิชาสังคมศึกษาและนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาสังคม ศึกษา ชั้นปีที่ 4 เพื่อชี้แจงและกำหนดวันเวลาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้ กำหนดขึ้น

4. นำแบบสอบถามจิตสาธารณะไปสอบถามนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าสู่วิจัยแล้วเก็บ คะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง(Pre-test)

5. ดำเนินการทดลองโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองจำนวน 8 แผน เป็นระยะเวลา 2 วัน ตั้งแต่ 08.30-16.00 น. ดำเนินการแผนกิจกรรมละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ในวันที่ 2-3 มีนาคม 2562 ณ ห้องเรียนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

6. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทำการวัดจิตสาธารณะของนักศึกษาอีกครั้งหนึ่งด้วยแบบสอบถาม จิตสาธารณะชุดเดิมแล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)

7. นำแบบสอบถามจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนทดลองและหลังการทดลองมา วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Consistency) ของแบบสอบถาม จิตสาธารณะ

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของ คะแนนจิตสาธารณะ

3. ศึกษาผลของคะแนนจิตสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู

1. ผลการสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและปรัชญาของศาสตร์พระราชา และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของนักวิชาการหลายท่านแล้วจึงนำมาออกแบบแผนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ มีจำนวนทั้งหมด 8 แผน

2. ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินและให้คะแนนความเหมาะสมของแผนการเรียนการสอน โดยพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา การออกแบบกิจกรรม รูปแบบการประเมินว่ามีความสอดคล้องที่จะนำไปพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูได้หรือไม่ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความสอดคล้องเหมาะสมกับการพัฒนาจิต สาธารณะ	4.66	0.47	มากที่สุด
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับนิยามเชิงปฏิบัติการ	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ความสอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การ เรียนรู้	4.66	0.47	มากที่สุด
4. ความสอดคล้องเหมาะสมด้านกิจกรรม	4.66	0.47	มากที่สุด
5. ความสอดคล้องเหมาะสมต่อขั้นตอน/ กระบวนการพัฒนาผู้เรียน	4.66	0.47	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของการใช้สื่อในการทำกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ความสอดคล้องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
8. แนวทางและเกณฑ์การประเมินผล	4.33	0.47	มาก
9. ความเหมาะสมในการแบ่งเนื้อหาแต่ละช่วง	5.00	0.00	มากที่สุด
10. เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.66	0.47	มากที่สุด
11. ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	4.66	0.47	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ		ระดับความ เหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
12. ระยะเวลาดำเนินการมีความเหมาะสม	4.33	0.47	มาก
13. วิธีดำเนินการเป็นไปตามลำดับขั้นตอน	4.66	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.71	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 8 แผน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการพัฒนาจิตสาธารณะและมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ส่วนแนวทางและเกณฑ์การประเมินผล ความเหมาะสมในการแบ่งเนื้อหาแต่ละช่วงอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.47)

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชาระยะก่อนและหลังการทดลอง

ในการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูระยะก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติการทดสอบคะแนนความแตกต่าง (Dependent sample t-test) แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา

การทดสอบ	ก่อนทดลอง (n=15)		หลังทดลอง (n=15)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง	20.20	1.85	23.60	1.05	5.20	.000
ด้านจิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น	42.67	4.20	49.13	3.37	4.02	.001
ด้านจิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสำนึกสาธารณะ	35.80	3.29	40.60	2.82	4.15	.001
รวม	33.06	1.16	38.00	1.27	4.45	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนการทดลองเท่ากับ 33.06 หลังการทดลองเท่ากับ 38.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D.) ก่อนการทดลองเท่ากับ 1.16 หลังการทดลองเท่ากับ 1.27 ค่า t เท่ากับ 4.45 กล่าวคือ จิต
สาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณา
การศาสตร์พระราชา โดยรวมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05

ขั้นตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลอง ใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา ระยะหลังการทดลองและระยะ ติดตามผล

ในการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา
เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล โดยใช้สถิติการ
ทดสอบคะแนนความแตกต่าง (Dependent sample t -test) แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา ระยะหลังทดลองและติดตามผล

การทดสอบ	หลังทดลอง (n=15)		ติดตามผล (n=15)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านจิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง	23.60	1.05	22.30	3.06	5.15	.000
ด้านจิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น	49.13	3.37	48.65	3.35	4.00	.001
ด้านจิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสำนึก สาธารณะ	40.60	2.82	39.24	2.90	4.10	.001
รวม	38.00	1.27	36.73	3.10	4.41	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติ $p > 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์
พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูระยะหลังทดลองและติดตามผล ภาพรวมไม่
แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังการทดลองเท่ากับ 38.00 ติดตามผลเท่ากับ 36.73 ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) หลังการทดลองเท่ากับ 1.27 ติดตามผลเท่ากับ 3.10 ค่า t เท่ากับ 4.41 กล่าวคือ
จิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณา
การศาสตร์พระราชา ระยะหลังทดลองและติดตามผล โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า

1.1 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู จำนวน 8 แผน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.71$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D. = 0.32$) ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 นักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะในระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 นักศึกษาวิชาชีพครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะในระยะหลังทดลองและติดตามผลไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ผู้วิจัยออกแบบจำนวน 8 แผน ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ที่ได้ประเมิน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า การออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนมีส่วนสำคัญในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอนจากนักวิชาการ เพื่อศึกษาถึงวิธีการจัดลำดับเนื้อหา ขั้นตอน การระบุวัตถุประสงค์ การประเมินผลการเรียนรู้ โดยการออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสมต่อเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุโดยคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้แล้วนำมาร่างเป็นรูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการดังกล่าว นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมยังมีการสังเกตและการปรับประยุกต์รูปแบบดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ (พัชร ศรีสังข์, 2551) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยา สังคมโดยใช้ชุมชนและประสบการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า (1) คำว่าจะมารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการพัฒนาในลักษณะวิจัย ปฏิบัติการสร้างสรรค์ความรู้ร่วมกัน มี 2 ระยะ เป็นวัฏจักรต่อเนื่องกัน 3 รอบ ได้แก่ 1) ระยะแรก การให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจกับคำถามแรกเริ่มการวิจัย (รอบที่ 1) 2) ระยะต่อเนื่อง การวิจัยปฏิบัติการแก้ไขปัญหาก็ได้รวบรวมวิธีต่าง ๆ (รอบที่ 2 และรอบที่ 3) ได้กรอบแนวคิดเชิงโครงสร้าง ชี้แนะแนวทางลักษณะการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ 2) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 4) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 5) สารการเรียนรู้ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผลรูปแบบ และแหล่งเรียนรู้ (2) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนิสิตภายหลังใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านสติปัญญามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ด้านอารมณ์ความรู้สึก มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านทักษะทุกทักษะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นทักษะการสังเกตอยู่ในระดับมากที่สุด สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้าน

สติปัญญา มีค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับปรับปรุง ด้านอารมณ์ความรู้สึก อยู่ระดับปานกลางและด้านทักษะ ทักษะและอยู่ในระดับเล็กน้อย ยกเว้นด้านทักษะการสังเกตอยู่ในระดับพอใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยยะ สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ และ (3) สมาชิกชุมชนยาตองที่มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้รอบที่ 1 และรอบที่ 2 สวัสดิ์ชมรมออกกำลัง ภาย กีฬาลีลาศ และเฟิร์สแดนซ์ ที่มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้รอบที่ 3 ทุกคนเกิดการเรียนรู้ด้าน สติปัญญา ด้านอารมณ์ ความรู้สึก และด้านทักษะทุกทักษะได้ด้วย ยกเว้นทักษะการทำงานที่สมาชิก ชุมชนยาตองทุกคนในรอบที่ 1 ไม่เกิดการเรียนรู้ ส่วนรอบที่ 2 สมาชิกชุมชนยาตองส่วนใหญ่เกิดการ เรียนรู้

นักศึกษาวิชาชีพรูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการ ศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะในระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการ ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งการนำศาสตร์พระราชา มาออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการนำหลักคิดที่ชี้ให้เห็นถึงวิถีการดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐานของ ความพอดี ศาสตร์พระราชาเป็นศาสตร์ที่ทำให้ประชาชนคนไทยมีความสุขคู่คุณธรรม โดยสอนให้คน ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข พอเพียง อยู่ในโลกอย่างมีความสุข คำสอนของศาสตร์พระราชาไม่ใช่เป็นวาท กรรม แต่ถ้าปฏิบัติอย่างจริงจังจะเปลี่ยนชีวิต การส่งต่อแนวคิดผ่านชุมชนต้นแบบซึ่งเปรียบกับตำราบน ดินเป็นสิ่งสำคัญซึ่งต้องมั่งนวิชาการศึกษาที่เป็นระบบและมีมาตรฐานรองรับ สอดคล้องกับ (บุษกร วัฒนบุตร , ม.ป.ป.) ได้ศึกษาเรื่อง ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาคนไทย มุ่งประเด็นการนำเสนอเนื้อหาสำคัญของการ พัฒนาคนไทยที่ต้องมีแผนการพัฒนาคนที่ถูกออกแบบมาให้สอดคล้องกันในทุกระดับและสาขา เพื่อ การไปสู่เป้าหมายเดียวกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ต้องให้คุณค่ากับทุกระดับการศึกษาและอาชีพ ซึ่งการปรับเปลี่ยนประเทศไทยไปสู่โมเดล Thailand 4.0 เพื่อให้คนไทยมีภูมิคุ้มกันตนเองทั้งทางด้าน วิชาชีพและวิชาชีพ โดยดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีหลักคือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และอยู่บนพื้นฐานของ 2 เงื่อนไข คือ ความรู้คู่คุณธรรม ภายได้สังคมไทยที่เป็น สังคมแห่งวิริยภาพโดยเอกลักษณ์เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ “คน” สร้างกระบวนการคิดที่ ทันสมัยให้ทันรู้สอดคล้องกับหลักวิทยาศาสตร์ หลักเหตุผล และหลักคุณธรรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนชีวิต การแก้ไขปัญหาที่ตรงจุด พึ่งพาตนเองได้ และพร้อมแบ่งปัน สู่สังคม ซึ่งจะต่อยอดไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล สร้างความรักและ ภาควมีใจในท้องถิ่น โดยมีเครื่องมือการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตตามการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ การปฏิบัติในชีวิตจริง เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่ง “คุณภาพชีวิตที่ดี” มีชีวิตที่ปกติสุข ปลอดภัย มีเงินเก็บออม มีสุขภาพกายและใจที่แข็งแรง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้ การยอมรับในระดับสากล

นักศึกษาวิชาชีพรูที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการ ศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะในระยะหลังทดลองและติดตามผลไม่มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชาที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สามารถส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวร เนื่องด้วยรูปแบบดังกล่าวเป็นรูปแบบที่ยึดหลักการ วัตถุประสงค์ของการ เรียนรู้ คำนึงถึงคุณลักษณะและวัยของผู้เรียน และยังเป็นไปตามขั้นตอนของการออกแบบการเรียนรู้

การสอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุปกิจกรรม สอดคล้องกับ (มณฑา ชุ่มสุคนธ์ , 2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาของสาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาของสาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสรุปผลได้ดังนี้ การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีลักษณะเป็นการบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline) และดำเนินกระบวนการวิจัยแบบ Deming Cycle มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) โดยผู้สอนใน 2 รายวิชาร่วมกันกำหนดหัวข้อ ความคิดรวบยอด เนื้อหา ปัญหา และเกณฑ์การตัดสิน จัดทำแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ขั้นที่ 2 การลงมือทำ (Do) โดยพัฒนาแผนและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ นำไปทดลองใช้จัดการเรียนการสอน ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ทำการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนา ขั้นที่ 4 การปฏิบัติ (Action) ผู้สอนร่วมกันพิจารณาข้อบกพร่องที่ได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขและวางแผนในการดำเนินการในครั้งต่อไป 2) ผลที่เกิดจากการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาของสาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำโครงการอยู่ในระดับมาก ส่วนทักษะกระบวนการในภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และเจตคติของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาของสาขาวิชาสังคมศึกษา ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมากที่สุด

กล่าวได้ว่า การส่งเสริมจิตสำนึกของนักศึกษาวิชาชีพครูโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและส่งผลด้านบวก ทำให้นักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลง ด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รู้จักแยกแยะข้อมูลข่าวสาร มีวิธีการจัดการกับปัญหาของสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวอย่างเข้าใจ ด้านความรู้สึก นักศึกษาเกิดความตระหนักรู้และมองเห็นจุดดีจุดด้อย มีแรงจูงใจในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง มองเห็นคุณค่าของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น มีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง มีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับผู้อื่น และมีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสำนึกสาธารณะ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1. ศาสตร์ของราชาเป็นสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงแนะนำ เป็นปรัชญาที่ยิ่งใหญ่ เป็นองค์ความรู้สำคัญ มีหลักวิชาต่าง ๆ ทั้งสังคม วิทยาศาสตร์ ปณิธอยู่ หากได้ศึกษาศาสตร์พระราชาเป็นระบบอย่างเป็นขั้นตอนจะทำให้เกิดประโยชน์มหาศาล ซึ่งแนวคิดหรือหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 มีความน่าสนใจที่สมควรนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิต

การทำงานและการเรียนเป็นอย่างยิ่ง บุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนสามารถนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น และมีความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมได้

2. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในระดับอื่น เช่น ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาได้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย เพราะการเริ่มต้นตั้งแต่ยังเด็กจะช่วยให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะที่คงทนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาวิชาชีพครู โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์เท่านั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยกับนักศึกษาจากกลุ่มวิชาอื่นหรือในคณะอื่นด้วย

2. ผู้วิจัยสามารถสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการศาสตร์พระราชา เพื่อส่งเสริมด้านอื่น ๆ นอกจากจิตสาธารณะได้ เช่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและประชาธิปไตย ส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต ส่งเสริมความรู้รัก สามัคคี เป็นต้น

3. ควรมีการวัดความคงทนของจิตสาธารณะในระยะยาว และจัดกิจกรรมทบทวนจิตสาธารณะในครั้งต่อไปเพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะให้นักศึกษามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **ปรัชญา**

ของเศรษฐกิจพอเพียง ช่วงที่ 3. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

บุษกร วัฒนบุตร และคณะ. (ม.ป.ป.). **ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาคนไทย.** วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ 6 ฉบับพิเศษ. หน้า 539-552.

ปนัดดา ดิศกุล. (2560). **บรรยายพิเศษในโอกาสเป็นประธานมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ MOE AWARDS ประจำปี ๒๕๕๘.** วันที่ 26 มิถุนายน 2560

มณฑา ชุ่มสุคนธ์. (2557). **การพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรายวิชาของสาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.**

วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2557. หน้า 1.

พัชรี ศรีสังข์. (2551). **การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาสังคมโดยใช้ชุมชนและประสบการณ์เป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์.** ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560-2579.** กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

ผลการศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์

อรทัย บุญเที่ยง¹, อัฐณีญา สัจจะพัฒนกุล², ชุติกานต์ เอี้ยวเล็ก³

EFFECTS OF THE LEARNERS' DEVELOPMENT ACITIVITIES MANAGEMENT STUDY ACCORDING TO THE COMPETEENCIES FOR 21ST CENTURY OF BACHELOR DEGREE STUDENTS IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION.

ORATHAI BOONTIANG¹, ATTHANEeya SAJJAPATTHANAKU², CHUTIKAN IAOLEK³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต จำนวน 55 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิตที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต มีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 หลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิตมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$)

คำสำคัญ : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, ทักษะในศตวรรษที่ 21, นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต

¹อาจารย์โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²อาจารย์โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

³อาจารย์โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) To study the understanding about 21st century competencies of students in early childhood education programs, Faculty of Education. 2) To study the satisfaction of students in early childhood education programs on the learners' development activities management to the competencies for 21st century. The samples were 55 bachelor degree students in early childhood education. The fifty-five students were selected using purposive sampling. The instrument used in this study were the test of knowledge and understanding about competencies in the 21st century and the assessment for satisfaction of students in early childhood education programs on the learners' development activities management to the competencies for 21st century.

The result of the research revealed that:

1. The understanding of students in early childhood education programs after experienced the learners' development activities management to the competencies for 21st century was significantly higher than that of the pre-test at the 0.5 level.
2. The satisfaction on the learners' development activities management to the competencies for 21st century of the students in early childhood education programs as a whole was at high level. ($\bar{X}$ = 4.69)

Keywords : Students Development Activities, 21st century skills, Students in early childhood education program

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการอย่างเหมาะสมส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง หลากหลายรูปแบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ในศตวรรษที่ 21 สถานการณ์โลกมีความแตกต่างจากเดิมอย่างมาก สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและคาดไม่ถึง นักศึกษาจะต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว เพื่อออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องเตรียมทรัพยากรคนเพื่อออกไปเป็นคนที่ใช้ความรู้ และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ ไม่ว่าจะประกอบสัมมาชีพใดคนในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ และเป็นคนทำงานที่ใช้ความรู้ ดังนั้นการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st)

Century Skills) ที่ทุกคนควรมีและเป็น เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมด และเป็นคุณลักษณะที่นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยจำเป็นต้องมี

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญที่จะศึกษาวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

สมมติฐานการวิจัย

ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย หลังนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 มีผลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

ตัวแปรตาม ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 220 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2561 เป็น จำนวน 55 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลรวมทั้งหมด 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การอบรมให้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 1 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1.1 กิจกรรม Welcome to 21st Century Skills

การอบรมให้ความเข้าใจ เรื่อง ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมีวิทยากร นายเรืองยศ กุฑมา ให้ความรู้ด้วยวิธีการแบบบรรยายเนื้อหา จำนวน 2 ชั่วโมง และการทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21

ขั้นตอนที่ 2 การฝึกปฏิบัติสู่การจัดการเรียนรู้กับทักษะในศตวรรษที่ 21 มีจำนวน 1 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 2.1 กิจกรรม Workshop 21st Century Skills

การฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการใช้สถานการณ์จำลอง และสรุปกิจกรรมออกมาในรูปแบบแผนผังโน้ตส์ และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผ่านการนำเสนอหน้าชั้นเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 3 การบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย มีจำนวน 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 3.1 กิจกรรม 3R & 8C สนทนาก

โดยแบ่งนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้ทดลองออกแบบเกมสำหรับเด็กปฐมวัยโดยบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 แล้วร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผ่านการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

กิจกรรมที่ 3.2 กิจกรรม 21st Century Skills สู่การบูรณาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

แบ่งนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้ช่วยกันสังเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และทดลองออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 ในกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แล้วร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผ่านการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

โดยใช้แบบทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ก่อนและหลังนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมในขั้นตอนที่ 1 ถึง ขั้นตอนที่ 3 ในฉบับเดียวกัน

2. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ในลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's Scale) 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ โดยมีอาจารย์อรทัย บุญเที่ยง อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการตามเกณฑ์แบบ Soring rubrics (สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ, 2544)

1.2 การวิเคราะห์ความเข้าใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ก่อนเรียนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ t-test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

2. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่า ในส่วนกิจกรรม Welcome to 21st Century Skills และกิจกรรม Workshop : 21st Century Skills ทำให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 80 มีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น โดยสังเกตจากการมีส่วนร่วมตอบคำถาม และร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และจากกิจกรรม 3R & 8C แสสนุก ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยเกิดความคิดสร้างสรรค์และความกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น โดยสังเกตจากการในการคิดแก้ปัญหา ตลอดจนการวิเคราะห์สถานการณ์พบว่า นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยสามารถเชื่อมโยงเกมสำหรับเด็กปฐมวัยกับทักษะ 3R และ 8C ได้ครบทุกองค์ประกอบ (3R ได้แก่ การอ่านออก (Reading), การเขียนได้ (Writing) และคิดเลขเป็น (Arithmetic) และ 8C ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ แก้ไขปัญหาได้ (Critical Thinking and Problem Solving), การคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม (Creativity and Innovation), ความรู้ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Understanding), ความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership), ทักษะในการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications Information and Media Literacy), ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and ICT Literacy), ทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และควมมีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบ วินัย (Compassion)) และกิจกรรม 21st Century Skills ส่งเสริมบูรณาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยสามารถบูรณาการจัดกิจกรรม 21st Century Skills ส่งเสริมกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี โดยมีรายละเอียดดังนี้ กลุ่มที่ 1 บูรณาการกับกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ, กลุ่มที่ 2 บูรณาการกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์, กลุ่มที่ 3 บูรณาการกับกิจกรรมเกมการศึกษา, กลุ่มที่ 4 บูรณาการกับกิจกรรมกลางแจ้ง และกลุ่มที่ 5 บูรณาการกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวทำให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลอื่น โดยสังเกตจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างร่วมกิจกรรมฯ ส่งผลให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น

1.2 ผลการวิเคราะห์ความเข้าใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ก่อนเรียนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่า

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	55	10.15	3.45	-10.93	.000**
หลังเรียน	55	14.78	2.47		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 ผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 จากแบบทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ชุดเดียวกัน จำนวน 20 ข้อ ที่ผ่านการประเมินค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่า หลังนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลัง 14.78 ($\bar{X}=14.78$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อน 10.15 ($\bar{X}=10.15$)

2. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลค่า
1. ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมฯ			
1.1 การประชาสัมพันธ์/การแจ้งข่าว	4.58	0.68	มากที่สุด
1.2 การลงทะเบียน	4.58	0.67	มากที่สุด
1.3 การกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมด	4.28	0.60	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวมเฉพาะด้าน	4.48	0.65	มาก
2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง			
2.1 ความรู้ความสามารถและวิธีการให้ความรู้ของวิทยากร	4.60	0.59	มากที่สุด
2.2 การบริการของอาจารย์และเจ้าหน้าที่	4.70	0.57	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวมเฉพาะด้าน	4.65	0.58	มากที่สุด
3. ด้านปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวก			
3.1 เอกสาร	4.23	0.65	มาก

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	SD	แปลค่า
3.2 อาหารว่าง และอาหารกลางวัน	4.57	0.59	มากที่สุด
3.3 สื่อ/อุปกรณ์	4.32	0.65	มาก
3.4 สถานที่	4.68	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวมเฉพาะด้าน	4.44	0.59	มาก
4. ด้านการดำเนินกิจกรรม			
4.1 กิจกรรม Welcome to 21 st Century Skills	4.57	0.50	มากที่สุด
4.2 กิจกรรม Workshop 21 st Century Skills	4.74	0.44	มากที่สุด
4.3. กิจกรรม 3R & 8C แส่นสนุก	4.55	0.49	มากที่สุด
4.4 กิจกรรม 21st Century Skills สู่การบูรณาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย	4.53	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวมเฉพาะด้าน	4.58	0.48	มากที่สุด
5. ด้านการให้ความรู้จากกิจกรรม			
5.1 กิจกรรม Welcome to 21st Century Skills	4.32	0.67	มาก
5.2 กิจกรรม Workshop 21st Century Skills	4.55	0.69	มากที่สุด
5.3 กิจกรรม 3R & 8C แส่นสนุก	4.68	0.51	มากที่สุด
5.4 กิจกรรม 21st Century Skills สู่การบูรณาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย	4.62	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมเฉพาะด้าน	4.56	0.59	มากที่สุด
6. ด้านการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์			
6.1 กิจกรรม Welcome to 21st Century Skills	4.55	0.71	มากที่สุด
6.2 กิจกรรม Workshop 21st Century Skills	4.68	0.69	มากที่สุด
6.3 กิจกรรม 3R & 8C แส่นสนุก	4.89	0.41	มากที่สุด
6.4 กิจกรรม 21st Century Skills สู่การบูรณาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย	4.87	0.44	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมเฉพาะด้าน	4.73	0.56	มากที่สุด
7. ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.70	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยพิจารณาเป็นรายประเด็นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อความพึงพอใจในด้านกระบวนการในจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า หัวข้อการประชาสัมพันธ์/การแจ้งข่าว มีระดับความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ หัวข้อการลงทะเบียน

2. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า หัวข้อการบริการของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ หัวข้อความรู้ความสามารถและวิธีการให้ความรู้ของวิทยากร

3. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความพึงพอใจในด้านปัจจัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า หัวข้อสถานที่ มีระดับความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ หัวข้ออาหารว่าง และอาหารกลางวัน

4. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความพึงพอใจในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า หัวข้อกิจกรรม Workshop 21st Century Skills มีระดับความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ หัวข้อกิจกรรม Welcome to 21st Century Skills

5. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความพึงพอใจในด้านการได้รับความรู้จากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า หัวข้อกิจกรรม 3R & 8C สนสนุก มีระดับความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ หัวข้อกิจกรรม Workshop Exclusive Function Skills และหัวข้อกิจกรรม 21st Century Skills สู่การบูรณาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

6. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความพึงพอใจในด้านการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า หัวข้อกิจกรรม 3R & 8C สนสนุก มีระดับความพึงพอใจสูงสุด รองลงมา คือ หัวข้อกิจกรรม 21st Century Skills สู่การบูรณาการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

7. นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยมีความพึงพอใจโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ สรุปได้ว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะใน

ศตวรรษที่ 21 มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จำนวน 55 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น เพราะนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ สามารถตอบคำถามและนำเสนอผลงานที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น จากการลงมือปฏิบัติจริงในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ทุกคนมีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 หลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 สูงกว่าก่อนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับประเวศ เวชชะ (2557) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้กลุ่มวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่า ทุกรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพครู-วิชาชีพบังคับเรียน จำนวน 12 วิชา มีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ ยึดผู้เรียนเป็นหลัก โดยรายวิชาที่มีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นหลักจากมากที่สุด คือ วิชาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การเรียนแบบร่วมมือ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งการจัดการ เรียนรู้ลักษณะนี้จะช่วยพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับบลิธวัลล์ พุ่มพิงพุทท์ ที่กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ไม่เห็นแก่ตัว มีระเบียบ วินัย มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่า นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ มีความพึงพอใจมีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$) โดยมีด้านในด้านการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$) รองลงมา คือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$) และด้านการดำเนินการการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) ตามลำดับ สอดคล้องกับชัยพร แก้วชิน (2550) ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงาน การศึกษาขั้น พื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมและรายด้านคืออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นการดำเนินกระบวนการ ในลักษณะ Active Learning แบบบูรณาการ จึงจะได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจาก

กระบวนการลักษณะ Active Learning ช่วยทำให้ครูผู้ดูแลเด็กเล็กเกิดการเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ และเกิดความสนุกสนาน

2. ควรจะนำหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการกับความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษา และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545) **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพมหานคร
- ชัยพร แก้วชิน. (2550). การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้ **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- ประเวศ เวชชะ. (2557). การจัดการเรียนรู้กลุ่มวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 **ของคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**. วิชาการ. 87.
- วลัยวัลลภ พุ่มพิงพุท. (2551). การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรขั้น **พื้นฐาน พุทธศักราช 2551**ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัยรังสิต. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2554

EDUCATION JOURNAL

FACULTY OF EDUCATION KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY

- TRAINING CURRICULUM DEVELOPMENT ON KNOWLEDGE MANAGEMENT FOR T 1
EACHER OF ENGLISH ON THE COMPETENCE OF CONSTRUCTING YOUTH-GUIDE
CURRICULUM IN LOCAL TOURIST AREA
CHAN KOSON
- SCHOOL ADMINISTRATORS COMPETENCIES AND EFFICIENT PERFORMANCE OF 14
TEACHERS IN SCHOOL NETWORK FOR ENHANCING EFFICIENCY OF EDUCATION
MANAGEMENT OF REGIONAL SPECIAL EDUCATION CENTER 6 UNDER BUREAU
OF SPECIAL EDUCATION ADMINISTRATION
CHARIKA CHAIYADET
- TEST DEVELOPMENT KNOWLEDGE STANDARDS OF PHILOSOPHY AND SCHOOL 25
CURRICULUM DEVELOPMENT FOR TEACHER PROFESSIONAL STUDENTS.
THONGCHAI CHORPHRUEKSA
- THE SCENARIOS OF ADMINISTRATION OF SECONDARY EDUCATION IN 35
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 41 IN THE NEXT
DECADES (2557–2567).
THANAKRIT SITTIRACH
- THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE STANDARDS OF SCHOOL MANAGEMENT 55
AND EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE FOR TEACHER STUDENTS : FACULTY
OF EDUCATION, KAMPHAENG PHET RAJABHAT UNIVERSITY.
POOMPIPAT RUKPONMONGKOL
- THE STUDY OF THE RESULT OF THE BIASED PRE O-NET TEST OF AT 68
PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS UNDER THE OFFICE OF CHAIYAPHUM EDUCATIONAL
SERVICE AREA 3 BY THE DIFFERENCES OF ANALYSIS WAYS.
WATCHARAVALAI KOMTHANATE
- ORGANIZING LEARNING ACTIVITIES INTEGRATING WITH THE KING BHUMIBOL'S 77
SCIENCES TO PROMOTE THE PUBLIC MIND OF THE TEACHER
PROFESSIONAL STUDENTS
SORAWAT SIRI, KHWANCHAI KHUANA
- EFFECTS OF THE LEARNERS' DEVELOPMENT ACITIVITIES MANAGEMENT STUDY 91
ACCORDING TO THE COMPETEENCIES FOR 21ST CENTURY OF BACHELOR DEGREE
STUDENTS IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION.
ORATHAI BOONTIANG, ATTHANEeya SAJJAPATTHANAKU, CHUTIKAN IAOLEK

EDUCATION JOURNAL

FACULTY OF EDUCATION KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY

VOL. 4 NO. 7 JANUARY - JUNE 2019